

# ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΘ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1952

ΑΡΙΘ. 3

## Η ΠΡΩΤΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΚΡΙΤΙΚΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ (8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ — 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1951)

Τὸν παρελθόντα Αὐγουστον, ὡς ἐν καιρῷ ἀνεγράφη ἡ «Ἐκκλησία», ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου εἰς Βόρειον Ἑλλάδα, Συνοδικῆ ἔξουσιοδοτήσῃ, ὁμᾶς 26 θεολόγων Ἀρχιμανδριτῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἀγιοτάτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ ὑπηρετούντων, οἵτινες ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐξυπηρετήσωσι πνευματικῶς τοὺς στερομένους ἐφημερίων πληθυσμούς τῶν ἀκριτικῶν ἐκείνων Ἐπαρχιῶν, τῇ συγκαταθέσει τῶν οἰκείων Σεβ. Μητροπολιτῶν.

Ἡ ὁμᾶς αὕτη, «Ἱερὸς Λόγος» ἀποκληθεῖσα, ἀπετέλεσθη ἐκ τῶν Πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτῶν Τίτου Ματθαϊάκη (διὰ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Βεροῦσας καὶ Ναούσης), Γερμανοῦ Δημητροπούλου (Γρεβενῶν), Ἀντωνίου Σταθακάρου (Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος), Δωροθέου Βερνάρδου, Νικοδήμου Γραικοῦ (Δράμας), Χρυσοστόμου Παπαϊγνατίου, Ἰωάσαφ Σίφωνα (Καστορίας), Θεοκλήτου Στράγκα, Ἡλία Οἰκονόμου (Ἐδέσσης καὶ Πέλλης), Χρυσοστόμου Θέμελη, Κωνσταντίνου Παπαλουκά, Εὐδοκίμου Μανρίκη, Νικολάου Καλορρίζου (Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου), Εὐτυχίου Παπαγιαννίδου (Μαρωνείας καὶ Θάσου), Γερμανοῦ Τζερεφοῦ, Δαμασκηνοῦ Παπαχρήστου, Ἀμβροσίου Νικολάου (Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας), Τιμοθέου Χαλόφτη, Θεοκλήτου Μιχαλά, Στεφάνου Ματακούλια (Σερρών), Παύλου Νικηταρά, Μελετίου Κοζάκου (Σιδηροκάστρου), Ναθαναὴλ Ποδάρα, Θεοκλήτου Φιλιππαίου, Φιλίππου Τσορβά καὶ Ναθαναὴλ Λαυριώτου (Φλωρίνης). Ἀναχωρήσασα δ' ἐξ Ἀθηνῶν τὴν 8ην Αὐγούστου π. ἔ. ἤρξατο τῆς δράσεώς της τὴν 10ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου π. ἔ. ἡμέραν λήξεως τῆς ἀποστολῆς της.

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οἱ ἀνωτέρω Ἀρχιμανδριταὶ ἐπεσκέφθησαν 450 κωμοπόλεις καὶ χωρία τῶν εἰρημένων Ἐπαρχιῶν, πανταχοῦ δ' ἔτυχον τῆς ὁμοθυμοῦ ἐνισχύσεως τῶν τε Σεβ. Μητροπολιτῶν καὶ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς ἀπὸ μέρους τοῦ ταλαιπωρημένου εὐσεβοῦς λαοῦ τῶν μαρτυρικῶν ἐκείνων περιοχῶν. Εἰς τὰ χωρία ταῦτα καὶ τὰς κωμοπόλεις, τελέσαντες 253 Λειτουργίας καὶ 189 Ἑσπερινούς εἰς ἡμικατεστραμμέ-

νους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ ἐτοιμορρόπους ναοὺς ἢ καὶ εἰς παραπήγματα, ἀντικαθιστώντα προχείρως τοὺς τελείως κατεστραμμένους ναοὺς, εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ πραγματοποιήσωσι 503 ὁμιλίας πρὸς χριστιανούς διψώντας κυριολεκτικῶς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, νὰ βαπτίσουν 33 ἕως τότε ἀβάπτιστα νήπια, νὰ τελέσωσι πάνδημα ἑκασταχοῦ μνημόσυνα τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ ἔθνους ἀγῶσι πεσόντων, νὰ δεχθῶσιν εἰς τὸ μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως πλείστους ὄσους χριστιανούς καὶ νὰ τελέσωσι χάριν αὐτῶν Παρακλήσεις καὶ Ἀγιασμούς καὶ ἄλλας ἁγιαστικὰς ἐκκλησιαστικὰς πράξεις, τὰς ὁποίας ἀπήτησεν ἡ εὐλάβεια τῶν χωρικῶν.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι περιλαμβάνονται εἰς τὰς πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὑποβληθείσας λεπτομερεῖς καὶ ἐμπεριστατωμένας ἐκθέσεις τῶν ἀποτελεσάντων τὸν «Ἱερὸν Λόγον» Κληρικῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις σημειοῦνται καὶ πλείσται ἄλλαι πληροφορίαι καὶ παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τε τὴν θρησκευτικὴν, τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου τῶν μερῶν ἐκείνων, τῶν ἀπὸ μακροῦ ἐστερημένων τῶν ἐνοριακῶν τῶν ποιμένων, καὶ εἰς τὰ ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἀνακύπτοντα ποικίλα προβλήματα, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ὁποίων καταβάλλουσιν ἀπεγνωσμένας, αὐτόχρονα, προσπάθειας οἱ οἰκεῖοι Ἱεράρχαι, ἀγωνιζόμενοι ὅπως, πάση θυσίᾳ, ἀνταποκριθῶσιν ἐκ τῶν ἐνόνητων εἰς τὰς σοβαροτάτας πνευματικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν τῶν.

Παρὰ τὴν γενικὴν, σημειωτέον, προθυμίαν, μεθ' ἧς οἱ χριστιανοὶ ἔσπευσαν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς ὀλιγοήμερου μεταξὺ τῶν παρουσίας τοῦ Ἱεροκήρυκος καὶ Πνευματικοῦ καὶ νὰ συμμετάσχουν εἰς τὰς εὐκαιρίας τῆς θείας Λατρείας, καὶ παρὰ τὴν συγκινητικὴν ὑποδοχὴν, ἣτις πλεισταχοῦ ἐπεφυλάχθη εἰς τοὺς ἐκ τοῦ Κέντρου ἐπισκεφθέντας αὐτοὺς ἐκκλησιαστικούς ἐργάτας, ἐσημειώθη, ἐν τούτοις, ἐνιαχοῦ καὶ κατάφωρος ἢ λαϊκὴ ἀδιαφορία, βαθύτατα θλίψασα τὰ μέλη τοῦ «Ἱεροῦ Λόγου» καὶ προφανῶς ὀφειλόμενα εἰς τὴν ὀργιάσασαν ἐν τῷ μεταξὺ ἀντιθρησκευτικὴν καὶ ἀντεθνικὴν προπαγάνδαν, τῆς ὁποίας μοιραῖος ἀπότοκος ἦτο καὶ ἡ παρατηρηθεῖσα ἀπὸ

## ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ πρώτη εἰς τὰς Ἀρχιεπὶς Ἐπαρχίας πνευματικὴ ἀπὸ τοῦ Κέντρου ἐξόρμησις (8 Ἀύγ.—15 Σεβρίου 1952).— Ἀρχιμ. Βίρηναίου Γαλατάκη, Ἡ Ἐκκλησία ἐναντι τοῦ σύγχρονου κόσμου.— Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ Ἀπολογισμοῦ 1950-51 τῆς Ἀποστολ. Διακονίας.— Τὸ Κήρυγμα τοῦ Τριωδίου (Ε.Γ.Μ.): 1) Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Τριωδίου. 2) Εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Ἀσώτου.— Παρατηρήσεων Στήλη: Ἡ ἔορτὴ τῶν Γραμμάτων. Ἡ «Ἡμέρα τῆς Μητέρας». Τὰ νέα περιοδικά μας. Τὸ «Φῶς» ΚΠόλεως. Ἡ «Κιβωτός». Ὁ ἀθλητισμὸς καὶ οἱ μαθηταί. Κατάφορος ἀδικία. Ἐπὶ τῶν μελετωμένων ἀπαλλοτριώσεων. Τὸ παιδομάζωμα.— Χρονικά.— Βιβλιογραφία.

τῶν χριστιανικῶν καὶ ἑλληνικῶν παραδόσεων ἀπομάκρυνσις πολλῶν οἰκογενειῶν.

Γενικὴ πάντως ὑπῆρξεν ἡ εὐχὴ, ὅπως, μέχρι τῆς λίας ἐπιθυμητῆς ἐπιτοπίου πληρώσεως τῶν εἰς ἔμψυχον ποιμαντικὸν ὕλικὸν κενῶν τῶν μαρτυρικῶν ἀκριτικῶν μας ἐπαρχιῶν, ἐπαναληφθῶσι —καὶ μάλιστα συστηματικῶς— αἱ παρόμοιαι πρὸς τὴν πρώτην ταύτην πνευματικαὶ ἐκ τοῦ Κέντρου ἐξορμήσεις, τὴν ὁμοίαν λαμπρὰν ἔκβασιν τῶν ὁποίων προοιωνίζεται ὁ ἔνθεος ζῆλος καὶ ἡ ἀξέπαινος προθυμία τῶν ἀποτελεσάντων τὸν πρώτον τοῦτον «Ἱερὸν Λόγον» 26 θεολόγων Ἀρχιεπισκοπῶν, πρὸς οὓς ἐγκάρδιος ἐξεφράσθη ἡ πλήρης Ἀρχιερατικὴ εὐαρέσκεια τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου.

## Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

## ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐκκλησία συμφώνως πρὸς τὰς πηγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν πίστεως εἶναι ὁ θεοσυστάτος ἐκεῖνος ὀργανισμὸς, μέσῳ τοῦ ὁποίου συνεχίζεται ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ συναντῶνται καὶ συνεργάζονται δύο παράγοντες, ἡ θεία χάρις καὶ ἡ ἀνθρωπίνη θέλησις, καὶ ἐφ' ὅσον ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία ἴσταται ἐν αὐτῷ ὡς ὁ μοναδικὸς μεσάζων καὶ τελετουργός, φαίνεται πλέον καθαρὰ ὅτι αὕτη μετέχει καὶ τῶν δύο κόσμων, καὶ τοῦ θείου καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου, καὶ ἐκφράζεται εἰς δύο διαφορετικὰς, ἀλλὰ καὶ συνδεομένας καὶ ἀλληλοσυμπληρουμένας ἀπόψεις, τὴν κοσμικὴν καὶ τὴν ὑπερ-κοσμικὴν.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀποτελοῦσα τὴν ἀπτὴν ἔκφρασιν τοῦ μυστικοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ συνεχίζουσα, τρόπον τινά, τὴν αἰωνίαν ἐνσάρκωσιν καὶ παραμονὴν Αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, «καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμὶ μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος», ἐκφράζει παραλλήλως πρὸς τὴν ὑπερφυσικὴν τῆς ἀρχῆς καὶ μίαν συγκεκριμένην πραγματικότητα, μίαν ὄρατὴν κοινωνίαν, ἡ ὁποία δοῦναι καὶ κινεῖται εἰς ἓνα γεωγραφικὸν χῶρον καὶ ὑπὸ ὀρισμένας ἱστορικὰς συνθήκας.

Κατὰ ταῦτα, καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας διχάζεται εἰς δύο σκέλη: Τὸ ἐν κατευθύνεται πρὸς τὸν ὑπερφυσικὸν καὶ πνευματικὸν κόσμον, ὅπου ὁ αἰώνιος καὶ ἀμετάβλητος Θεὸς ἀποτελεῖ τὴν πηγὴν τῆς

χάριτος καὶ τῶν πλουσίων δωρεῶν καὶ ὅπου ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ προσθεῖ ἢ νὰ ἀφαιρέσῃ οὔτε μίαν «κεραίαν» ἀπὸ τὸ ἀποκεκαλυμμένον θέλημα Αὐτοῦ· δύναται μόνον νὰ ἐμβαθύνῃ ἐκάστοτε περισσότερον εἰς τὴν ἀποκάλυψιν αὐτὴν καὶ νὰ ἐρμηνεύῃ αὐθεντικότερον εἰς τοὺς πιστοὺς τὸ περιεχόμενόν της. Ἀπὸ τὸ ἄλλο ὅμως μέρος ἡ Ἐκκλησία κατευθύνεται πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον, πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἀμετάβλητος, ἀλλ' ἔχει τὴν πρόοδον καὶ τὴν παρακμὴν της, τὸ μεγαλεῖον καὶ τὰς πτώσεις της, καὶ ἐφ' ὅσον καθῆκον ἐκείνης εἶναι νὰ παρακολουθῇ παντοῦ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, νὰ τὴν παρηγορῇ, νὰ τὴν φωτίξῃ καὶ νὰ τὴν καθαγιασῇ, εἰσέρχεται καὶ αὕτη ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως εἰς τὴν ὁρὴν τῆς ἱστορίας καὶ προσαρμόζεται εἰς συνθήκας καὶ μεταβολὰς, τὰς ὁποίας ἀπαιτοῦν αἱ βαθεῖαι πνευματικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰ σχήματα τῶν πολιτισμῶν αὐτοῦ. Τὸ τοιοῦτον δὲν ἀποτελεῖ καινὸν καὶ ἐπικίνδυνον «νεωτερισμὸν» διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, οὔτε εἶναι ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τῶν παραδόσεων αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ἀντιθέτως «πνεῦμα ζωῆς», τὸ ὁποῖον ζωοποιεῖ ὅλας τὰς στιγμὰς τοῦ βίου αὐτῆς καὶ πλουτίζει τὰς παραδόσεις της.

Ἐκκινουῦντες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, ἐρχόμεθα τώρα νὰ προσδιορίσωμεν δι' ὀλίγων γενικῶν γραμμῶν δύο μεγάλα προβλήματα, τὰ ὁποῖα ὁ σύγχρονος κόσμος προβάλλει εἰς τὴν συνείδησιν καὶ τὴν εὐθύνην τῆς Ἐκκλησίας:

## Α'.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ πορείαν του, προσεπάθησε πάντοτε διὰ τῆς ἐρμηνείας καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ ὑψηλοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἀποκαλυπτικοῦ αὐτοῦ περιεχομένου νὰ ἀσκήσῃ μίαν ἰδιαιτέραν μορφωτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὅλης ἀνθρωπίνης σκέψεως, νὰ τὴν ὀδηγήσῃ εἰς εὐγενεστέρας μορφὰς καὶ νὰ τὴν κατευθύνῃ πρὸς τελειότερα δημιουργήματα. Πιθανὸν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ νὰ ἐσημειώθησαν ἀπὸ μεμονωμένα πρόσωπα ὑπερβολαὶ καὶ καταχορήσεις, ἡ γενικὴ ὅμως τακτικὴ τῆς χριστιανικῆς αὐτῆς ἐπιδράσεως ὑπῆρξεν ἐπιτυχῆς καὶ ἔδωκεν ἀγλαοὺς καρπούς, τῶν ὁποίων μάρτυρες ἀψευδεῖς κεῖνται ἐν τῇ ἱστορίᾳ οἱ δύο μεγάλοι καὶ ἀναμφισβήτητοι χριστιανικοὶ πολιτισμοί, ἐκεῖνος τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὁ ἄλλος τῆς Δύσεως.

Ἀλλὰ, δυστυχῶς, ὁ χριστιανισμὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ συνεχίσῃ τὴν ὀραίαν αὐτὴν ἀγωγὴν του καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους, τοιοῦτοτρόπως δὲ ὀλόκληρον τὸ νεώτερον πνεῦμα καὶ ὀλόκληρος ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς παραμένον χωρὶς τὴν ἐπίδρασιν καὶ τὸν ἐξαγωγισμὸν τῆς εὐαγγελικῆς ἠθικῆς. Οἱ λόγοι, εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλεται ἡ ἀπουσία αὕτη τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὸν νεώτερον κόσμον, εἶναι πολλοί, ἄλλοι ἐν πρώτοις διὰ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἄλλοι διὰ τὴν Δύσιν, καὶ εἶναι ἐπίσης λόγοι, οἱ ὁποῖοι κεῖνται ἔξω τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις, ὅπου αἱ εὐθύναι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθοῦν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ὅπως δὴποτε ἡ ἀπουσία αὕτη ὑπῆρξεν ὀλεθρία διὰ τὸν σύγχρονον κόσμον καὶ ἐπι-

βάλλεται ἡ ἀναθεώρησις καὶ ἡ ἐπανόρθωσις τῆς τακτικῆς ταύτης. Συγκεκριμένως, ἀπὸ τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ἐντεῦθεν ὅλα τὰ πνευματικὰ δημιουργήματα τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ κυρίως ἡ ἐπιστήμη, κείνται σχεδὸν ἔξ ὀλοκλήρου μακρὰν κάθε χριστιανικῆς ἐπιδράσεως. Ἀλλὰ συγχρόνως δημιουργοῦνται καὶ νέα μορφαὶ καὶ ἐκφράσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ὅπως ἡ σύγχρονος **τεχνική, ὁ κινήματογράφος, ἡ ραδιοφωνία, ἡ αὔξησης τοῦ τύπου,** τὰ ὁποῖα, ἐνῶ ἄσχοῦν μίαν τεραστίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, εὐρίσκονται καὶ αὐτά, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, μακρὰν κάθε χριστιανικοῦ περιεχομένου καὶ κάθε χριστιανικῆς ἐπιδράσεως καὶ ἀποβαίνουν, ἕνεκα ἀκριβῶς τῶν λόγων τούτων, ἐπικίνδυνοι ἐστὶν διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ἕλικὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν. Τὸ καθῆκον λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν εἶναι νὰ καταφέρεται μόνον ἐναντίον τῶν πρῶτων αὐτῶν καὶ νὰ τὰ θεωρῇ ὡς περιττὰ καὶ σατανικὰ δημιουργήματα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἀλλ' ὀφείλει περισσότερον νὰ τὰ δεχθῇ εἰς τοὺς κόλπους τῆς καὶ νὰ τὰ μεταβάλῃ εἰς χρηστὰ καὶ ὀφέλιμα μέσα τῆς ζωῆς καὶ τῆς προόδου τῶν πιστῶν τῆς. Ἐπιβάλλεται ἴσως νὰ γίνῃ μία θεολογικὴ θεώρησις καὶ μία γενικὴ ἀπὸ χριστιανικῆς ἀπόψεως ἀξιολόγησις τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, διὰ νὰ προστεθοῦν καὶ τὰ σύγχρονα δημιουργήματα τοῦ ἀνθρώπου (ὅσα τοῦλάχιστον ἔξ αὐτῶν ἀξίζουσιν τοῦτο) εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν ἔργων τῆς δημιουργίας καὶ νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ αὐτὰ εἰς τὸ σχέδιον τῆς σωτηρίας καὶ τοῦ ἔξαγιασμοῦ. Διότι εἰς τοὺς πρωτοπλάστους ἐδόθη ἤδη ἡ ἐντολὴ νὰ ἐργάζωνται τὸν ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ ποιηθέντα κόσμον καί, τοιοῦτοτρόπως, τὰ προΐοντα καὶ τὰ δημιουργήματα τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας ἀποτελοῦν, τρόπον τινά, αὔξησην καὶ συνέχειαν τῆς θείας δημιουργίας, καὶ δὲν πρέπει νὰ εὐρίσκωνται μακρὰν τῶν πηγῶν τῆς χάριτος. Ἄλλωστε, συμφωνῶς πρὸς τὸ ἑξατολογικὸν περιεχόμενον τοῦ χριστιανισμοῦ, ὀλόκληρος ἡ δημιουργία, καὶ αὐτὴ ἡ ἄψυχος ἕλη, πρόκειται νὰ ἀνακαινισθῇ καὶ νὰ εἰσελθῇ ὡς «καινοὶ οὐρανοὶ» καὶ «καινὴ γῆ» εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας καί, ἐπομένως, «οὐδὲν κακὸν καὶ ἀπόβλητον». Ἀντιθέτως μάλιστα, διὰ τοὺς λόγους τούτους αἴρεται εἰς μέγιστον βαθμὸν ἡ μεταξὺ κόσμου καὶ Θεοῦ ἀντίθεσις καὶ τὸ ἔργον τῶν ἀνθρωπίνων γενεῶν δὲν εἶναι πλέον μία «κατάρα» καὶ ἕνας δουλικὸς καταναγκασμὸς, ἀλλὰ προσλαμβάνει ὑψηλότερον νόημα καὶ ἀγιώτερον περιεχόμενον.

Ἀλλὰ πῶς θὰ γίνῃ, ὥστε νὰ προστεθοῦν καὶ τὰ δημιουργήματα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς δημιουργίας καὶ «τῶν καλῶν ἔργων», διὰ τὰ ὁποῖα τόσον λόγον κἀμνει συχνὰ ἡ Ἁγία Γραφή; Αὐτὸ ὀφείλει πάλιν ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία νὰ τὸ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ τὸ πράξῃ. Ἴσως θὰ χρειασθῇ νὰ εὐρύνῃ τὰς παραδόσεις τῆς καὶ νὰ χρωματίσῃ ὀρισμένους ἀπόψεις τοῦ πλουσίου περιεχομένου τῶν Ἀποκαλύψεων τῆς, οὕτως ὥστε ὅλαι αἱ μορφαὶ τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ νὰ εἰσελθοῦν πάλιν εἰς τὴν πνευματικὴν σφαιρὰν τοῦ χριστιανισμοῦ ἢ νὰ δέχωνται, ὅπως δῆποτε, τὴν ἐπίδρασίν του. Καὶ τὸ τεράστιον

αὐτὸ καὶ λεπτὸν ἔργον ἀνήκει κυρίως εἰς τοὺς χριστιανοὺς διανοομένους τῆς ἐποχῆς μας, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται νὰ συνδέσουν τὸν χριστιανισμόν μετὰ τὴν σύγχρονον σκέψιν.

## B.

Ἄλλ' ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἓνα ἄλλο πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ σύγχρονος χριστιανισμός, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πρόβλημα **τῆς διαμορφώσεως τῶν νέων κοινωνιῶν.**

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὑπάρχουσιν ἤδη ἐποχαί, κατὰ τὰς ὁποίας συνέβησαν μεγάλα γεγονότα καὶ ἐπῆλθον βαθεῖαι κοινωνικαὶ μεταβολαί. Κάτι παρόμοιον, ὅμως συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς ἰδικούς μας καιρούς. Ἡ ἕσπερος πνευματικὴ αὔξησης τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ὀφειλομένη εἰς τὴν αἰώνιαν καὶ ἀκατάλυτον ὁρμήν πρὸς ἄνοδον καὶ τελειότητα, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ὁ Δημιουργὸς ἔθεσεν ἐντὸς αὐτοῦ, ὠδήγησεν εἰς τὴν κρίσιν ὅλων τῶν μορφῶν τοῦ πολιτισμοῦ καί, ἐπομένως, εἰς τὴν κρίσιν τῶν μορφῶν τῆς συγχρόνου κοινωνίας. Ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος ἔχει ἀνεπτυγμένον, περισσότερον ἀπὸ ἄλλας ἐποχάς, **τὸ αἰσθημα τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπειας,** καὶ μολονότι δὲν ὀλοκληρῶναι πάντοτε τὴν τάσιν καὶ τὴν ἀναζητήσιν του, οὕτως ὥστε νὰ φθάσῃ τὴν ἀληθινὴν πηγὴν παντὸς ἀνθρωπισμοῦ, ἴσεται ἐν τούτοις ἀνήσυχος ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου καὶ ἀπαιτεῖ τὰ δικαιώματά του. Ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος ἔχει περισσότερον ἀνεπτυγμένον **τὸ αἰσθημα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης** καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ ζῆσῃ ἐντὸς μιᾶς κοινωνίας, ἡ ὁποία θὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς προσδοκίας του. Ἄλλ' ἐδῶ πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι δηλ. τὰ μηχανικὰ μέσα τῆς ἐποχῆς μας ἐπιτρέπουν νὰ γίνεταί εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν ἡ ἐπικοινωνία καὶ ἡ γνωριμία τῶν διαφόρων λαῶν καὶ τῶν διαφόρων πολιτισμῶν, τοιοῦτοτρόπως δ' ἓνα **αἰσθημα ἀλληλοκατανοήσεως καὶ προσεγγίσεως ὅλων τῶν ἀνθρώπων** πλανᾶται ἤδη ἐπάνω εἰς τὸν κοινωνικὸν ὀρίζοντα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐξ ἄλλου αἱ δυσκολίαι τῆς οικονομικῆς ζωῆς καὶ ἡ λύσις ζωτικῶν προβλημάτων ἀπαιτοῦν σήμερον εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων λαῶν καὶ ἔθνοτήτων συνεργασίαν καὶ δημιουργοῦν νέους δεσμούς μεταξὺ αὐτῶν.

Τοιοῦτοτρόπως δι' ὅλων τῶν γεγονότων τούτων ἐγκυμονεῖται καὶ σχηματίζεται ἕνας νέος κόσμος, μία νέα μορφή κοινωνίας. Ἀλλά, παραλλήλως πρὸς τὰ φαινόμενα αὐτά, αἱ ἀτέλειαι καὶ τὰ λάθη τῶν παλαιότερων κοινωνιῶν ὑφίστανται ἀκόμη, καὶ ὁ νέος κόσμος ἀποσπᾶται ἀπὸ τὰ σπλάγγνα τοῦ παλαιοῦ μετὰ πολλὰς ὀδύνας καὶ μετὰ πολλοὺς κινδύνους δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν νέον ἀνθρωπισμόν, τὸν ὁποῖον θέλει νὰ δημιουργήσῃ ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος. Τί θὰ πράξῃ λοιπὸν ἡ σύγχρονος Ἐκκλησία ἐν ὄψει τῆς καταστάσεως αὐτῆς; Θὰ τὴν ἀγνοήσῃ; Θὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἢ θὰ τὴν παρακολουθήσῃ διὰ νὰ τὴν κατευθύνῃ καὶ νὰ τὴν βοηθῇ;

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦν καὶ κρίνουν τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ

κόσμου, ὁμιλοῦν μόνον περὶ καταπτώσεως καὶ παλινδρομῆς τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος καὶ συνιστοῦν μέσα διὰ τὰ προληφθῆ, δῆθεν, καὶ τὰ σταματήση αὐτὸ τὸ κατακύλισμα. Βαθυτέρα ὁμως ἐξέτασις τῶν πραγμάτων πιστοποιεῖ, ὅτι δὲν πρόκειται ἀπλῶς περὶ καταπτώσεως καὶ παρακμῆς, ἀλλὰ περὶ **βαθείας ἀλλαγῆς**, ὅπως θὰ χαρακτηρισθῆ ἀργότερον, διότι ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, οἱ ὁποῖοι ζῶμεν τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην, δὲν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν εὐκόλως τὰ ἱστορικά φαινόμενα, τὰ ὁποῖα συντελοῦνται ἐν αὐτῇ. Ἡ ἀνθρωπότης ἐπιχειρεῖ κατὰ τὴν ἐποχὴν μας ἓνα νέον βῆμα εἰς τὸν δρόμον τῶν πεπωμένων καὶ τοῦ προορισμοῦ της, τὸ ὁποῖον κρίνεται βεβαίως ὑποπτον καὶ ἀμφίβολον ἐν σχέσει μὲ τὴν κεκτημένην ἱστορικὴν της πραγματικότητά· μὴ λησμονῶμεν ὁμως ὅτι πᾶσα πρόοδος συντελεῖται διὰ τοιούτων ἀβεβαίων κατ' ἀρχὰς καὶ τολμηρῶν βημάτων.

Ἄλλ' ὁ κόσμος τῆς αὔριον θὰ εἶναι τοιοῦτος, οἷον θὰ παρασκευάσωμεν ἡμεῖς σήμερον, καὶ θὰ ἀνήκη εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν ἐργασθοῦν καὶ θὰ τὸν κατακτήσουν. Ἐάν, λοιπόν, θέλωμεν ὁ νέος αὐτὸς κόσμος νὰ εἶναι καλύτερος ἀπὸ τὸν σημερινόν καὶ εἶναι ἐπιθυμοῦμεν εἰδικώτερον ὁ κόσμος αὐτὸς τῆς αὔριον νὰ εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν χριστιανικώτερος, ὀφείλομεν νὰ τὸν θεμελιώσωμεν ἐπὶ βάσεων χριστιανικῶν καὶ νὰ τὸν ἐργασθῶμεν ἐπίσης διὰ χειρῶν χριστιανικῶν.

Τὸ χριστιανικὸν ἰδεῶδες δὲν εἶναι μόνον μεταφυσικόν, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἐγκόσμιον καὶ κοινωνικόν, διότι ἔχει μὲν θεῖαν καὶ ὑπερφυσικὴν τὴν πηγὴν καὶ τὴν προέλευσίν του, ἀλλὰ σκοπὸς καὶ προορισμὸς του εἶναι νὰ εἰσδύη βαθύτερα εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν διὰ νὰ τὴν ὑψώη καὶ νὰ τὴν τελειοποιῇ. Ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, δὲν λησμονοῦμεν βεβαίως ὅτι τὸ κύριον αὐτοῦ ἔργον εἶναι ἡ σωτηρία τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἄλλ' ἀκριβῶς αὐτὸ τοῦτο τὸ θεμελιῶδες σημεῖον τῆς χριστιανικῆς κοσμοθεωρίας, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται μόνον μεταφυσικόν, εἶναι καὶ πολὺ κοινωνικόν, διότι, ἐφ' ὅσον ὁμιλοῦμεν περὶ τελειοποιήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ὀφείλομεν ἀναγκαστικῶς νὰ ὁμιλοῦμεν καὶ περὶ σωτηρίας καὶ τελειότητος καὶ τῶν δημιουργημάτων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, οἷα εἶναι ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη, τὸ δίκαιον, ἡ κοινωνία κλπ. Ἄλλωστε, ὁ χριστιανισμὸς ἐμμέσως δὲν δύναται νὰ ἀδιαφορῇ διὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν μοῖραν τῶν κοινωνιῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ζοῦν τὰ ἄτομα καὶ οἱ λαοί, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνει τὸ διάγγελμα τῆς σωτηρίας τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται καὶ σήμερον νὰ ἀγνοήσῃ τὰς συντελουμένας κοινωνικὰς μεταβολὰς καὶ νὰ ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ νέου κόσμου. Ἀντιθέτως μάλιστα, ὀφείλει οὗτος νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ νέου αὐτοῦ κόσμου, διότι μόνον ἐν αὐτῷ ὑπάρχει ἓνας πλήρης ἀνθρωπισμὸς, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς προσδοκίας τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου. Ὁ χριστιανισμὸς ὀφείλει σήμερον νὰ φανῆ περισσότερον δραστήριος καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα νὰ μάχεται καὶ νὰ συντριβῆται μὲ τὰς τυφλὰς καὶ σκοτεινὰς δυνάμεις της,

διότι, ἄλλως, ἀρνεῖται τὸ ἔργον του καὶ προδίδει τὴν ἀποστολήν του. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα ἐκφράζεται πάντοτε ἐπισήμως μόνον διὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία πρέπει νὰ δημιουργήσῃ καὶ σήμερον τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ χριστιανισμὸς θὰ ζυμώσῃ καὶ θὰ μεταμορφώσῃ τὸν σύγχρονον κόσμον. **Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία πρέπει νὰ χαράξῃ τὰς μεγάλας γενικὰς γραμμὰς μιᾶς συγχρόνου χριστιανικῆς δράσεως, ἡ ὁποία θὰ ἀναφέρεται εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ θὰ ἐπιχειρῇ μίαν νέαν ἐξόρμησιν καὶ μίαν νέαν κατάκτησιν τοῦ κόσμου, ὅπως συνέβη εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ.**

Ἴδου ποῖα εἶναι ἐν ὀλίγοις τὰ μεγάλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει ὁ σύγχρονος χριστιανισμὸς, καὶ ἴδου ποῖα εἶναι ἰδιαιτέρως ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον. Καὶ ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἐντὸς τῶν προβλημάτων τούτων περιέχονται ὄχι μόνον ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐδαιμονία τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ὑπαρξὶς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὅλου χριστιανισμοῦ. Πιστεύομεν βεβαίως, ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας προστατεύεται διὰ τῶν θεῖων προνομίων τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτῆς καὶ δύναται νὰ μένῃ ἀκατάλυτος διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ τῶν μεταπτώσεων τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας. Ἄλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ μένῃ ἀπαθὴς πρὸ τῶν καταστάσεων ἐκείνων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἀνθρώπος δὲν δύναται πλέον νὰ ζῆ ὡς τέκνον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐπιτυγχάνῃ τὸν αἰώνιον προορισμὸν του καὶ ἔνεκα τῶν ὁποίων, ὡς ἐκ τούτου, καθίσταται ἀδύνατον καὶ ἀχρηστον καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκην τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀνάγκην τοῦ κόσμου. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εὐρίσκειται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ νὰ ἐμποδίξῃ τὴν πορείαν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως διατείνονται οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς, ἀλλ' εὐρίσκειται ἀκριβῶς διὰ νὰ εὐλογῇ καὶ νὰ καθαγάξῃ τὰς φευγαλέας μορφὰς τῶν πολιτισμῶν καὶ τῶν ἀγώνων του καὶ νὰ τὸν κατευθύνῃ πρὸς τὸν ὑψηλὸν του προορισμὸν.

Παρίσιοι

Ἀρχιμ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

#### ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1950-1951

Ἡ διαχείρισις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατὰ τὴν χρῆσιν 1950—1951 παρουσιάζει καὶ πάλιν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς εὐχάριστα ἀποτελέσματα.

Παρ' ὅλον ὅτι τὰ οικονομικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα διέθετε, ἦσαν ἀναλόγως μικρὰ ἔναντι τοῦ ὄγκου τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν της, ἐν τούτοις διὰ τῶν προσπαθειῶν, αἵτινες κατεβλήθησαν, καὶ τῆς λελογισμέ-

νης οικονομίας τῶν δαπανῶν, κατώρθωσε νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν οὐσιώδη ἔργα, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλα μὲν εὐρίσκονται ἀκόμη ὑπὸ ἐκτέλεσιν, ἄλλα δὲ ἤχθησαν εἰς αἴσιον πέρας.

Ἡ σημειωθείσα μέχρι τοῦδε δραῖσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τὰ ἱκανοποιητικὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα, τολμῶμεν νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ πάντων. Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης, δι' ἧς μᾶς περιέβαλον ξένοι ὀργανισμοί, ὡς τὸ «Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν» καὶ ἄλλαι ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι, χάρις εἰς τὸν ἐνθερμον ὑποστηρικτὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Γραμματέα τῆς ἐπιτροπῆς Ἀλληλοβοηθείας καὶ Σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν Καθηγητὴν κ. Ἀμίλκαν Ἀλιβιζάτον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας, ἔσπευσαν νὰ βοηθήσουν διὰ γενναίων εἰσφορῶν τὴν ἀνάγερσιν τῶν εὐαγῶν ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἰδιοκτῆτου ἡμῶν Τυπογραφείου.

Ἐτέρα ἐνδειξις τῆς πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν ἐκτιμῆσεως καὶ ἐμπιστοσύνης ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος Φωστίνης μεγάλη δωρεὰ τῆς πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν παραχωρήσεως πάσης τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς Κοινωνίας τοῦ Ἱεροῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος ἐν Κύμῃ, Χίῳ καὶ Ἀθήναις καὶ τῆς μεταβιβάσεως ἡμῖν τοῦ ἐν Κύμῃ ἐν λειτουργίᾳ εὐρισκομένου Ὀρφανοτροφείου τοῦ Ἱεροῦ Τάγματος. Πρὸς τὸν Σεβ. Ἱεράρχην ἐκφράζομεν τὴν ἀπειρον ἡμῶν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς πλέον εὐλοκίαις εὐχαριστίας διὰ τὴν γενναίαν αὐτῆν πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν χειρονομίαν καὶ ὑποσχόμεθα νὰ φανῶμεν ἀντάξιοι διάδοχοι τοῦ Ἱεροῦ Τάγματος αὐτοῦ.

Ἐτέρα ἐπίσης ἐνδειξις τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐμπιστοσύνης ὑπῆρξε καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρυματος τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Πατησίων παραχώρησις ἡμῖν πάσης τῆς κινήτης καὶ ἀκινήτου αὐτοῦ περιουσίας μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας καὶ τῆς ἐν λειτουργίᾳ εὐρισκομένης Νυκτερινῆς Βιοτεχνικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἢ «Ἐργάνη Ἀθηνᾶ» μετὰ τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῆς.

Ὅμοιως παρεχωρήθη εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν καὶ ἡ ἐν Πάτμῳ λειτουργοῦσα «Βιοτεχνικὴ Σχολὴ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος».

Αἱ προαναφερθεῖσαι παραχωρήσεις, ἐκτὸς τῆς ἠθικῆς ἡμῶν ἐνισχύσεως καὶ ἱκανοποιήσεως, ἐπέφερον καὶ ἀρχετὴν αὐξήσιν εἰς τὰ κεφάλαια τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, εἰς τρόπον ὅστε ὁ Ὄργανισμὸς ἡμῶν νὰ ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου κύρους.

**Κεφάλαια:** Τὰ κεφάλαια τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὰ ὁποῖα ἀνήχοντο κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς χρήσεως εἰς δραχ. 2.172.906.535, κατόπιν τῶν γενομένων παραχωρήσεων ἀκινήτων καὶ μηχανημάτων ἐκ δωρεῶν ἀνήλθον σήμερον, ὁμοῦ καὶ μετὰ τῶν ἐπιτευχθέντων κερδῶν, εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν δραχ. 4.114.111.382.

Ἦτοι ἀρχικά κεφάλαια	Δρ..	2.172.906.535
Περιουσιακὰ στοιχεῖα Τάγματος Ἁγίου Παντελεήμονος	»	45.000.000
Περιουσιακὰ στοιχεῖα Ἰδρυματος Ἁγ. Βαρβάρας Πατησίων	»	200.000.000
Δωρεὰ Τυπογραφικ. πιεστηρίου	»	236.399.800
	»	2.654.806.335
Κέρδος παρουσίας χρήσεως	»	1.459.805.047
Σύνολον Κεφαλαίων δραχ.		4.114.111.382

Σημειωτέον ὅτι τὰ μνημονευθέντα περιουσιακὰ στοιχεῖα ἀναγράφονται μὲ ἀξίαν κατὰ πολὺ μικροτέραν τῆς πραγματικῆς.

**Ρευστὰ κεφάλαια:** Τὸ εἰς τὸ ταμεῖον καὶ εἰς πρώτην ζήτησιν παρὰ τῆ Ἐθνικῆ Τραπεζῆ τῆς Ἑλλάδος κατατεθειμένον ρευστὸν χρῆμα κατὰ τὴν 30 Ἰουνίου 1951 ἀνήρχετο εἰς δραχ. 733.866.402.

Ἀτυχῶς, ἐνῶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη αἱ παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεις ἡμῶν ἀπεκόμιζον ἐτησίως τόκον 5—6 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, κατὰ τὴν ἐν λόγῳ χρῆσιν ἐστερήθημεν πάσης προσόδου, διότι, κατὰ τὸν Νόμον «περὶ καταθέσεων τῶν Νομικῶν Προσώπων», αἱ παρὰ τραπέζαις εἰς πρώτην ζήτησιν καταθέσεις αὐτῶν παραμένουσιν ἄτοκοι.

**Ἀκίνητα:** Ἡ ἀκίνητος περιουσία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατὰ τὴν ἐν λόγῳ χρῆσιν ἐπλουτίσθη μὲ νέα περιουσιακὰ στοιχεῖα, προελθόντα, ὡς προαναφέρομεν, ἐκ τῶν γενομένων δωρεῶν καὶ παραχωρήσεων ἀφ' ἑνὸς πάντων τῶν ἀκινήτων γηπέδων καὶ ἀγροκτημάτων τῆς περιουσίας τοῦ Ἱεροῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν οἰκοπέδων, οἰκοδομημάτων καὶ ἐγκαταστάσεων τοῦ Ἰδρυματος Ἁγίας Βαρβάρας Πατησίων.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δωρεῶν ἢ εἰς ἀκίνητα περιουσία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς:

1) Ἀκίνητα καὶ γήπεδα Ἁγ. Βαρβάρας Λαφνίου ἐλαχίστη ἀξία . . . . .	δραχ.	250.000.000
2) Ἀκίνητος περιουσία Ἱεροῦ Τάγματος Ἁγίου Παντελεήμονος μὲ ἐκτιμηθεῖσαν ἀξίαν κάτω τῆς πραγματικῆς . . . . .	»	45.000.000
3) Ἀκίνητος περιουσία Ἰδρυματος Ἁγίας Βαρβάρας Πατησίων μὲ ἐκτιμηθεῖσαν ἀξίαν κάτω τῆς πραγματικῆς . . . . .	»	200.000.000
4) Κτίριον Θεολογικοῦ Ὀικοτροφείου Ἀποστολικῆς Διακονίας (μόνον μὲ τὰ ἔξοδα διαρρυθμίσεως καὶ ἀνακαινίσεως) . . . . .	»	656.630.736
Σύνολον	δραχ.	1.151.630.736

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ποσῶν δὲν ὑπελογίσθη οὐδεμία ἀπόσβεσις, διότι ἡ ἀναγραφομένη ἀξία αὐτῶν εἶναι κατὰ πολὺ μικροτέρα τῆς πραγματικῆς.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀκινήτων περιουσιακῶν στοιχείων, ἤρχισε καὶ ἡ ἀνέγερσις τοῦ μεγαλοπρεποῦς Οἰκοδομήματος τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας, διὰ τὸ ὁποῖον μέχρι 30 Ἰουνίου ἐ.ξ. ἐδαπανήθησαν δρχ. 91.973.750.

**Εὐαγγή Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα παρὰ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Λαφνίου:** Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία διὰ τῶν προσπαθειῶν καὶ φροντίδων αὐτῆς βοηθουμένη οικονομικῶς ὑπὸ τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν» εὐρέθη εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ θέσῃ ὑπὸ ἐκτέλεσιν τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μεγάλου συγκροτήματος Εὐαγγῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων παρὰ τῷ χώρῳ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Λαφνίου. Ἡ ἔναρξις τῶν ἔργων τούτων ἐγένετο πανηγυρικῶς διὰ τῆς καταθέσεως ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ κτιρίου τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας κατὰ τὴν 26 Νοεμβρίου 1950, παρισταμένων τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου καὶ ἄλλων ἐπισήμων.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν τοῦτο συγκρότημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπαρτισθῇ ἀπὸ τὸν Οἶκον Φοιτητρίας, τὴν Σχολὴν Διακονισσῶν καὶ τὸ Κολλέγιον Θηλέων, ἐνέχει μεγάλην σημασίαν, διότι τὰ μέγιστα θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν μόρφωσιν τῶν Νεανίδων.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας μόνον διὰ τὰς ἐκσκαφάς, σκυροκονιάματα καὶ σιδηροῦν ὄπλισμόν τοῦ κτιρίου προϋπελογίσθησαν εἰς δρχ. 650.000.000 καὶ ἤρξατο ἤδη κατόπιν δημοπρασίας ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ. Μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου ἐ.ξ., ὅποτε ἔληξεν ἡ παροῦσα χρῆσις, ἐξωφλήθησαν ἐκτελεσθέντα ἔργα ἀξίας δρχ. 91.973.750.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς πρώτης σειρᾶς τῶν ἔργων τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας θὰ εἴχεν ἤδη περατωθῆ ἄτυχῶς ὅμως ἡ ἔλλειψις ἐκ τῆς ἀγορᾶς τσιμεντῶν καὶ σιδήρου διὰ μπετόν-ἀρομὲ ἐπέφερε τὴν βραδύτητα ταύτην, ἡ ὁποία θὰ ἦτο ἀκόμη μεγαλύτερα ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Μακαριωτάτου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἐκφράζει τὴν ἀπειρον αὐτῆς εὐγνωμοσύνην διὰ τὸ ἐπιδεικνυόμενον ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφέρον.

Τὸ ὑπὸ τόσον καλοὺς οἰωνοὺς ἀρξάμενον τοῦτο ἔργον, ὡς καὶ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτελεσθέντα, μᾶς δίδουν τὴν ἐλπίδα, ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι μετὰ τὴν ὀλικὴν ἐνίσχυσιν πάντων τῶν δυναμένων, μετὰ τὴν ἠθικὴν βοήθειαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κ. Σπυρίδωνος, ὡς καὶ μετὰ τὴν ἀναμενομένην ὑποστήριξιν τῆς Πολιτείας καὶ Κοινωνίας, θὰ καταστήσονται ἰκανὴν τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν νὰ φέρῃ εἰς αἴσιον καὶ ταχὺ πέρας τὸ ὑπ' αὐτῆς ἀναληφθὲν μέγα χριστιανοκοινωνικὸν ἔργον τῆς ἀποπερατώσεως τῶν Εὐαγγῶν τούτων Ἰδρυμάτων.

**Κτίριον Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου:** Παρὰ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Λαφνίου, ἡχθῆ εἰς πέρας ἡ πλήρης ἐπισκευὴ τοῦ μεγάλου κτιρίου τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ Σχολῆς Ἱεροκηρύκων παρὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετροῦ.

Διὰ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τούτου ἀπέκτησεν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία μεγαλοπρεπὲς Μέγαρον ἐφάμιλλον πρὸς τὰ ἐν τῇ ξένῃ τοιαῦτα, ἔνθα στεγάζονται ἀνέτως, ἐκτὸς τῶν γραφείων καὶ λοιπῶν ὑπηρεσιῶν τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὸ ἤδη λειτουργοῦν Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, μετὰ τῆς Σχολῆς τῶν Ἱεροκηρύκων.

Αἱ εὐρεῖαι αἰθούσαι, οἱ εὐάεροί κοιτῶνες, τὰ εἰδικὰ ἀναγνωστήρια μετὰ τῶν Βιβλιοθηκῶν, ἡ μεγάλη αἴθουσα ἐστιατορίου καὶ λοιπῶν χειρῶν, τὸ μετὰ κήπου καὶ ἀθλητικῶν ὀργάνων προαίλιον καθιστοῦν τὴν διαμονὴν τῶν οἰκοτρόφων λίαν εὐχάριστον.

Ἐκ παραλλήλου ἡ μεγάλη αἴθουσα ὑποδοχῶν, ἡ κοσμοῦσα τὸ ὄλον κτίριον, χρησιμοποιεῖται ὡς κέντρον συγκεντρώσεων καὶ δεξιῶσεων κατὰ τὰς ἐκάστοτε διδομένας ἐορτάς. Εἰς τὴν εὐρείαν αὐτὴν αἴθουσαν ἔλαβον χώραν αἱ ἐπανειλημμένα τελεταὶ καὶ δεξιῶσεις κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐορτῶν τῆς 1900ετηρίδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, κατὰ τὰς ὁποίας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εὗρον ἐν τῷ Θεολογικῷ Οἰκοτροφείῳ θερμὴν φιλοξενίαν αἱ εἰς Ἑλλάδα ἀφιχθεῖσαι ἀποστολαὶ τῶν ξένων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ, ὡς προανεφέρομεν, ὑπὸ τοὺς καλυτέρους ὄρους διαβιώσεως καὶ ἐπισιτισμοῦ, περιέλαβε κατὰ τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1950—1951 ἐν αὐτῷ περὶ τοὺς 120 οἰκοτρόφους.

Ἐν τῷ αὐτῷ κτιρίῳ στεγάζεται καὶ ἡ λειτουργοῦσα ἤδη ἀπὸ τετραετίας μοναδικὴ ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτάτη Σχολὴ Ἱεροκηρύκων μετὰ τὸ ἐκλεκτὸν αὐτῆς ἐκ Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου διδακτικὸν προσωπικόν. Εἰς ταῦτα οἱ μετεκπαιδευόμενοι παραμένουσι καὶ σιτίζονται ὡς ὑπότροφοι τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἀριωτέραν πνευματικὴν κατάρτισιν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου, ἐπ' ὠφελείας τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας.

Τὰ ἔξοδα τῆς λειτουργίας τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου μετὰ τῆς Σχολῆς Ἱεροκηρύκων κατὰ τὴν παροῦσαν χρῆσιν 1950—1951 ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 447.334.150, τὰ δὲ εἰσπραχθέντα ἐκ τῶν καταβληθέντων ὑπὸ τῶν οἰκοτρόφων τροφεία ἀνῆλθον κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα εἰς δρχ. 156.300.000.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν ποσῶν τούτων ἐμφαίνεται ὅτι κατεβλήθησαν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐπὶ πλεόν τῶν εἰσπραχθέντων τροφείων καὶ δρχ. 291.034.150 διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Οἰκοτροφείου. Ἡ καταβολὴ αὕτη παρ' ὅλας τὰς ἄλλας ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐγένετο πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ τῆς καταρτίσεως ἰκανῶν Ἱεροκηρύκων καὶ τῆς ἐνίσχυσεως τῶν παρακολουθούτων Θεολογικῶν σπουδᾶς ἀπόρων φοιτητῶν.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

Ἐὸ πόθος νὰ ἀποκτήσωμεν περισσότερον πλοῦτον ἐμποδίζει νὰ ἀπολαύσωμεν ἐκεῖνον ποῦ ἔχομεν ἤδη.

Εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν διὰ καθὲ πλῆγῆν τῆς ψυχῆς μας εὐρίσκομεν τὸ κατάλληλον φάρμακον.

## ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ

(ΟΜΙΛΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ)

Τὰ δμιλητικά σχεδιάσματα τῆς σειράς ταύτης, ἡτις ἀναφέρεται εἰς τὰς κινήτας ἐορτάς τοῦ Τριωδίου καὶ ἦν θὰ ἐπακολουθήσῃ ἐν καιρῷ ἢ εἰς τὰς ἐορτάς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀναφεραμένη ὁμοία σειρά, ἀποτελοῦσι τμήματα τῶν ὑπὸ ἐκδοσιν «Κηρυκτικῶν βοηθημάτων» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, παρεχωρήθησαν δὲ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὴν παρούσαν στήλην, χάριν τῶν εἰς τὸ θεῖον Κήρυγμα ἀσχολουμένων ἀναγνωστῶν τῆς «Ἐκκλησίας», ἡτις καὶ ἀσμένως προβαίνει εἰς τὴν δημοσίευσίν των, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι προσφέρει μίαν ἐπιθυμητὴν καὶ εὐπρόσδεκτον δι' αὐτοὺς ὑπηρεσίαν.

**Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Τριωδίου**

(10 Φεβρουαρίου 1952)

Ἐκ τῆς σήμερον, ὡς γνωστόν, «ἄρχεται τὸ Τριώδιον», ὅπως ἀναγράφεται καὶ εἰς τοὺς «Ἡμεροδείκτας». Διὰ τὸν κόσμον τὸν μακρὰν τοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας δὲν σημαίνει σπουδαία πράγματα αὐτὴ ἢ πληροφορία... τὸ πολὺ-πολὺ ὑπενθυμίζει ὅτι ἐπλησίασεν ἢ περίοδος τῶν «Ἀπόκρεω», εἰς τὰς ὁποίας ὁ κόσμος ἔχει δώσει τὴν ἔννοιαν τοῦ «ξεφανάματος»! Καὶ δὲν εἶναι, βέβαια, σκοπὸς μας νὰ καταδικάσωμεν τὴν ἀθίωαν οἰκογενειακὴν διασκέδασιν καὶ τὴν ἄψογον κοινωνικὴν τέρψιν, περὶ τῶν ὁποίων ἄλλοτε πρέπει νὰ γίνῃ εἰδικώτερος λόγος· ἀνάγκη ὅμως νὰ τονισθῇ ὅτι διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ θέλουν νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς, δὲν ἔχει τὸ «Τριώδιον» αὐτὴν τὴν ἔννοιαν, ποὺ τοῦ ἀποδίδει ὁ κόσμος. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἢ εἰλικρίνεια καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ κόσμου.

Τί εἶναι λοιπὸν τὸ «Τριώδιον»; Ποῖον εἶναι τὸ περιεχόμενον του καὶ οἱ σκοποὶ του; τί ἔχει νὰ μᾶς εἴπῃ εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν;—Ἴδου τὸ θέμα τῆς σημερινῆς μας ὁμιλίας.

α'.

«Τριώδιον» εἶναι ἡ ὀνομασία, ποὺ ἐδόθη εἰς τὸ διάστημα τῆς λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ ἤρχισε μὲ τὸν χθεσινὸν ἑσπερινὸν διὰ νὰ τελειώσῃ τὴν νύκτα τοῦ Ἁγίου Πάσχα, ἐδόθη δὲ ἀπὸ τὸν τίτλον τοῦ λειτουργικοῦ βιβλίου, εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται οἱ ἱεροὶ ἕμνοι, ποὺ ψάλλονται καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, ποὺ μᾶς προετοιμάζει διὰ τὴν ἀξίαν ὑποδοχὴν τῆς μεγάλης χαρᾶς τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ διὰ τὸν ἄξιον ἑορτασμὸν αὐτῆς τῆς μεγίστης ἐορτῆς τῆς χριστιανισμοῦ. Διότι καὶ διὰ τὰ συναισθημάτων καὶ τὰς σκέψεις ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ἐμπνέουν αἱ ἐορταὶ τῆς θρησκείας μας καὶ διὰ τὴν ἐκδήλωσιν των ἔχει τὸν ἰδικὸν τῆς τρόπον ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀνάλογον πάντοτε καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν πνευματικὴν τῆς ἰδιότητα καὶ πρὸς τοὺς πνευματικούς σκοπούς, ποὺ ἐπιδιώκει χάριν τῶν μελῶν τῆς.

Διὰ νὰ αἰσθανθῇ ὁ πιστὸς τὴν ζωντανὴν χαρὰν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ τὴν αἰσθανθῇ, μάλιστα, ὅσον τὸ δυνατόν ἐντονωτέραν, εἶναι ἀπαραίτητον, πρῶτ' ἀπ' ὅλα, νὰ ἔχῃ τακτοποίησιν τὴν συνειδησίην του σύμφωνα μ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πιστεύει διὰ τὸν

Χριστὸν καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν, ποὺ ἔφερον εἰς τὸν κόσμον. Συχνὰ ὅμως συμβαίνει εἰς τὴν ζωὴν νὰ πληγώνεται ἢ συνείδησις τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ μολύνεται ἀπὸ τὸ κακόν, ποὺ πάντοτε ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς καλὰς μας διαθέσεις, καὶ—ἀκόμη χειρότερα— νὰ περνοῦν ἀπαρατήρητοι αὐτοὶ οἱ τραυματισμοὶ καὶ αὐτὰ τὰ μολύσματα, ποὺ πικραίνουν τὴν ψυχὴν σιγὰ-σιγὰ καὶ ἀφαιροῦν τὴν ἰκανότητα τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, οἱ σοφοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ἐσκέφθησαν, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς τοὺς χριστιανούς ἢ εὐκαιρία νὰ σκέπτονται συστηματικὰ ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, νὰ ἐξετάζουν τὸν ἐσωτερικὸν τῶν κόσμων προσεκτικώτερα, κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, καὶ νὰ προσπαθοῦν, μὲ τὰ μέσα ποὺ μᾶς ἐκληροδότησεν ἢ θεῖα ἀγάπη τοῦ Ἐσταυρωμένου Λυτρωτοῦ μας, νὰ καθαρίζονται ἀπὸ τὸν μολυσμὸν τῆς ἁμαρτίας, νὰ θεραπεύουν τὰ ψυχικὰ των τραύματα καὶ νὰ τονώνουν τὸ πνεῦμα των μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Διότι χωρὶς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ὁ ἀνθρώπος γίνεται ἐρμαιοὺν τῶν περιστάσεων καὶ τὸν παθῶν του, καὶ, δι' αὐτὸ, ἀνίκανος νὰ αἰσθανθῇ τὴν χαρὰν τῆς νίκης καὶ τῆς ἐπιτυχίας: «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν», εἶπε τὸ ἀδιάφυστον στόμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τὰ θέματα, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ κέντρον τῆς σκέψεως τῆς θείας λατρείας κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τοῦ «Τριωδίου», καὶ τὰ ἀγιογραφικὰ κείμενα, ποὺ διαβάζονται εἰς τοὺς ναοὺς μας αὐτὴν τὴν ἐποχὴν, καὶ τὰ ἱερὰ ἄσματα καὶ οἱ ἕμνοι, ποὺ στολίζουν τὰς θρησκευτικὰς μας συνάξεις, ὅλα αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἐπιδιώκουν: Νὰ μᾶς δώσουν τὰς ἀφορμὰς διὰ τὴν προσεκτικώτεραν ἐξέτασιν τοῦ ἑαυτοῦ μας, διὰ τὴν ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ καθήκοντος τακτοποίησιν μας, διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῆς θείας χάριτος εἰς τὰς ψυχὰς μας—νὰ μᾶς κάμουν ἰκανοὺς νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν χαρὰν, ποὺ χαρίζεται εἰς τοὺς πιστοὺς Του ἀπὸ τὸν Ἀναστάντα Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ποὺ δίδει πραγματικὸν περιεχόμενον καὶ ἀληθινὸν σκοπὸν εἰς τὴν ζωὴν...

β'.

Καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν μας, τὴν τόσον τρικυμισμένην, τὸ «Τριώδιον», λοιπὸν, ἔχει πολλὰ πράγματα νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διότι ἀκριβῶς εἰς αὐτὰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας εἶναι περισσότεραι καὶ βαθύτεραι αἱ πληγαὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, καὶ πικρότεροι καὶ ὀδυνηρότεροι, δι'

αυτό, οἱ πόνοι τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν, πού κάποτε καὶ ἀρχίζουν πλέον νὰ αἰσθάνονται ὅτι... δὲν ἀντέχουν πλέον εἰς τὸν πόνον καὶ εἰς τὴν συμφορὰν!... Ἴσως, μάλιστα, εἰς τὴν ἐποχὴν μας θὰ εἶχε νὰ εἶπῃ περισσότερα πράγματα τὸ «Τριῶδιον» καὶ ἴσως θὰ ἔπρεπε, σήμερον πρὸ παντός, νὰ προσέξωμεν τὴν φωνὴν τοῦ «Τριῶδιου» ὅλοι ἡμεῖς, πού ζῶμεν μέσα εἰς τὴν σκοτεινὴν κοιλάδα τῆς οἰκουμένης ἀγωνίας, ἃν καὶ φέρομεν τὸ τιμημένον καὶ ἔνδοξον ὄνομα τοῦ «Χριστιανοῦ», πού δὲν εἶναι παρὰ ὄνομα πλήρης ἐλπίδος καὶ αἰσιοδοξίας...

Καὶ τί δὲν ἔχει νὰ μᾶς εἶπῃ ἐφέτος ἡ Ἐκκλησία μας μὲ τὴν μελωδικὴν αὐτὴν, τὴν τόσον ὑποβλητικὴν, φωνὴν τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ἁματογράφων, πού διαιωνίζεται εἰς τὰ ἀθάνατα αὐτὰ μνημεῖα τῆς βαθυτάτης πίστεως καὶ τῆς ὑψηλῆς τῶν τέχνης, πού εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ γνώσιν τῶν θείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων συγχρόνων πραγμάτων, τὰ ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸν βαθὺν ἀνθρώπινον πόνον καὶ ἀπὸ τὴν ὑψίστην θεϊκὴν ἀγάπην!... Πόσα δὲν ἔχουν νὰ μᾶς εἴπουν αὐτὰ τὰ μελωδῆματα, τὰ βασισμένα ἐπάνω εἰς τὰς θείας ἀληθείας τῶν ἀγιογραφικῶν κειμένων αὐτῶν τῶν ἡμερῶν!...

Σήμερον. Ὁ «μεγάλανχος» Φαρισαῖος τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, πού ἀνεγνώσθη πρὸ ὀλίγου, δὲν εἶναι ὁ ἐκπρόσωπος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, πού εἶναι... ἰκανοποιημένοι ἀπὸ τοὺς ἑαυτοὺς των, καί, δι' αὐτό, ὄχι μόνον εἶναι ἀνίκανοι διὰ κάθε ἀληθινὴν πνευματικὴν πρόοδον, ἀλλὰ καὶ χάνουν καὶ ἐκεῖνο, πού, τυχόν, ἔχουν ἀποκτήσει;... Εἴτε εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς μας, πού βασιζεται ἐπάνω εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης του, διὰ νὰ ναρκισσεύεται μὲ κούφην ἀλαζονείαν, λησμονῶν τὴν ἀνάγκην τοῦ Θεοῦ... Εἴτε μὲ τὴν ἔννοιαν καὶ τῶν πιστῶν ἀκόμη, πού μὲ ἀυταρέσκειαν νομίζουν, ὅτι τὰ ἐπέτυχαν ὅλα καὶ αἰσθάνονται τοὺς ἑαυτοὺς των ὑψηλότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ περιφρονοῦν τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν των... Ὁ «μεγάλανχος» Φαρισαῖος εὐρίσκεται σήμερον παντοῦ, καὶ ἀκόμη καὶ μέσα εἰς τοὺς ναοὺς τοῦ Ὑψίστου!...

Ἄλλὰ καὶ πόσοι «τελῶναι» δὲν στεναίνουν σήμερον κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς συναισθήσεως τῆς ἀνθρώπινης ἐλειότητος καὶ ἀδυναμίας; Πόσοι ἀπόβλητοι τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ αἰσθανθοῦν σήμερον ὅτι δὲν εἶναι καὶ διὰ τὸν Θεὸν ἀπόβλητοι καὶ ἀποδιοπομπαῖοι, ἃν ἔχουν τὴν δύναμιν ν' ἀκολουθήσουν «τὸ ταπεινὸν ἐν στεναγμοῖς» τοῦ μακαρίου Τελώνου τῆς σημερινῆς παραβολῆς!... Καὶ ὅταν ὅλοι αὐτοὶ, τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν θ' ἀκούσουν μὲ πόσῃ χαρᾷ ἐδέχθη ὁ φιλόστοργος Πατὴρ τὸν Ἄσωτον ἐκεῖνον, πού τοῦ ἔφαγε «τὸν βίον» εἰς τὴν κραιπάλην τῆς ἀφροσύνης τῆς ἁμαρτίας, πόσοι δὲν θὰ αἰσθανθοῦν—ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς πεσμένους—ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὴν δυστυχίαν τὴν ἰδικὴν των καὶ τῶν ἰδικῶν των!...

Καὶ ἔπειτα· ὅταν τὴν μεθεπομένην Κυριακὴν θὰ μᾶς ὑπενθυμίση τὸ «Τριῶδιον» μας τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἡμέραν τῆς Κρίσεως καὶ τὸν νόμον τῆς Ἀγάπης, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ κριθῆ ὁ κόσμος ὁλόκληρος;... Πόσων ψυχῶν πονεμέναι ἀπὸ τὴν στερησιν τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων δὲν θ' ἀνακουφισθοῦν, ἀφ' οὗ ἔχουν ἐξησφαλισμένην ὑπὲρ αὐτῶν τὴν ἀγάπην τοῦ Παντοδυνάμου!... Καὶ πόσοι ἄλλοι, πού αἱ ψυχῶν των εἶναι ξηραὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀγάπης, ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἢ καιόνται ἀπὸ τὸ μῖσος, δὲν θὰ ποθήσουν τὸν δροσισμόν, πού ἐπιφυλάσσει διὰ κάθε ψυχὴν ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης;

Καὶ εἰς ὅλας τὰς κατόπιν ἡμέρας, μέχρι τῆς μεγάλης ἐκείνης καὶ ἀγίας ἐβδομάδος τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου, εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας τῆς Τυρινῆς καὶ τῆς Τεσσαρακοστῆς, πόσα δὲν ἔχει νὰ εἶπῃ διὰ τὴν ἐποχὴν μας ἡ ποίησις καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ φιλοσοφικωτάτου καὶ ψυχολογικωτάτου «Τριῶδιου» τῆς Ἐκκλησίας μας!... Πόσα διὰ τὴν χαλιναγώγησιν καὶ τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν· πόσα διὰ τὴν δύναμιν τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς προσευχῆς· πόσα διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς λιπαρᾶς μελέτης τῶν βιβλίων, πού περιέχουν τὴν θεϊκὴν σοφίαν· πόσα διὰ τὰς δυνατότητας τῆς ἐπιστροφῆς καὶ διὰ τὴν ἀήττητον ἰσχὴν τῶν δακρύων τῆς μετανοίας· πόσα διὰ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀμνησικακίας, τῆς ἀνεξικακίας, τῆς ἐμπράκτου φιλαδελφίας, τῆς αὐτοθυσίας!... Πόσα διὰ τὴν ἀπειρον ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας μᾶς περιμένει, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν χαρὰν· δι' αὐτὴν τὴν ἀγάπην πού τὴν βλέπομεν, τέλος, νὰ κορυφώνεται εἰς τὴν ἐβδομάδα τῶν Παθῶν καὶ νὰ φθάνη εἰς τὸ ἀπόγειόν της ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Γολγοθᾶ!...

Ὅλα αὐτὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης, ἔχει νὰ εἶπῃ εἰς τοὺς πιστοὺς της ἡ Ἐκκλησία μὲ τὸ «Τριῶδιον», πού ἀρχίζει ἀπὸ σήμερον.

\*\*

Ἄλλὰ κανεὶς ἄς μὴ εἶπῃ· «δὲν ἔχω ἀνάγκην ἐγὼ ἀπ' αὐτὰ!» Κανεὶς ἄς μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του αὐτὴν τὴν ψευδαἰσθήσιν τῆς αὐταρκειας, πού φέρει ὁ σατανᾶς ἐπίτηδες εἰς μερικὰς ψυχὰς! Κανεὶς ἄς μὴ ὑποθέσῃ ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι καλὰ διὰ τοὺς ἄλλους μόνον! Κανεὶς ἄς μὴ θεωρήσῃ τὸν ἑαυτόν του ἀπληλαγμένον ἀπὸ τὴν ἀνάγκην αὐτῆς τῆς θείας φωνῆς, πού μᾶς προσκαλεῖ—ὅλους ἀνεξαιρέτως—εἰς εἰλικρινῆ αὐτοέλεγχον καὶ εἰς εἰλικρινῆ προσπάθειαν πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ κακοῦ, πού ἐπροξενήσαμεν εἰς τὸν ἑαυτόν μας καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, εἴτε θετικῶς μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἁμαρτίας, εἴτε ἀρνητικῶς μὲ τὴν παραμέλησιν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς προσπαθείας διὰ τὴν ἀύξισίν της.

Ὅλοι ἄς ἀκούσωμεν τὴν φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας μας σήμερον: «Φαρισαίου φύγωμεν ὑψηγορίαν, καὶ Τελώνου μάθωμεν τὸ ταπεινὸν ἐν στεναγμοῖς, πρὸς



τὸν Σωτῆρα κρυναζόντες· Ἰλαθι, μόνε ἡμῖν, Εὐδιάλακτε».

## 2. Εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Ἀσώτου

(17 Φεβρουαρίου 1952)

«Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι»  
(Λουκ. 15, 24)

Πολὺ συχνὰ μᾶς ὀμιλεῖ τὸ Εὐαγγέλιον περὶ τῆς χαρᾶς. Εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν χαρμόσυνον βιβλίον τῆς παγκοσμίου φιλολογίας καὶ δι' αὐτό, ἄλλωστε, καὶ ὀνομάσθη Εὐαγγέλιον, διότι περιέχει τὴν καλὴν, τὴν χαροποιὴν, ἀγγελίαν περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ πανανθρωπίνου πόθου τῆς λυτρώσεως καὶ τῆς σωτηρίας. Καὶ περὶ χαρᾶς, λοιπόν, μᾶς ὀμίλησε σημερον ἡ εὐαγγελικὴ μας περικοπή. Μᾶς παρουσίασεν αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Ἀγγελιαφόρον, συγχρόνως, καὶ Αἴτιον τῆς χαρᾶς, ποὺ ἔστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὸν ἠκούσαμεν νὰ μᾶς ὀμιλῇ διὰ τὴν χαρὰν, διὰ τὴν εὐφροσύνην, ποὺ ἔνοιωσε διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πλανημένου, τοῦ χαμένου τοῦ παιδιοῦ, ἕνας πονεμένος στοργικὸς πατέρας, ποὺ εἶχε βαθεῖα πικραθῆ ἀπὸ τὸν καὶ μὴ τὸν χαμοῦ τοῦ παιδιοῦ του!... Αὐτὸς ὁ πατέρας δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν οὐράνιον Πατέρα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ μᾶς διηγῆθη αὐτὴν τὴν θαυμαστὴν Παραβολὴν, δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Θεόν, ποὺ ἀπαιτεῖ νὰ εἶναι καὶ ἰδικὸς μας Πατέρας καὶ ποὺ ἔτσι προτιμᾷ καὶ μᾶς παραγγέλλει νὰ τὸν ὀνομάζωμεν, ὅταν Τὸν ἐπικαλούμεθα εἰς τὰς προσευχὰς μας, καὶ μὲ τὸ θάρρος καὶ μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ παιδιοῦ νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὴν ἀτελείωτην ἀγάπην Του καὶ εἰς τὴν ἀπέραντην στοργὴν Του («Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς»).

Τὴν θεϊκὴν χαρὰν, λοιπόν, διὰ τὴν ἐπιστροφήν τοῦ ἀνθρώπου — διότι ὁ Ἀσώτος τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὁ πλανημένος ἄνθρωπος, ποὺ ἐπιστρέφει εἰς τὸν Θεόν — θὰ ἐξετάσωμεν σήμερον τὴν χαρὰν αὐτὴν τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τὴν ἐννοήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἂν δὲν μᾶς τὴν ἀπεκάλυπτεν ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς μὲ τὴν φωνὴν τῶν Προφητῶν Του καὶ μὲ τὸ στόμα τοῦ Υἱοῦ Του. Καὶ ἔχει ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης μεγάλην ἀνάγκην ἀπὸ τὰ διδάγματα, ποὺ μᾶς δίδει αὐτὴ ἡ θεϊκὴ χαρὰ.

α'.

Τί ἦτο, ἀδελφοί μου, ὁ ἄνθρωπος; Τὸ τελειότερον καὶ τὸ εὐτυχέστερον ἐπίγειον πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Ὁ κύριος καὶ βασιλεὺς τῆς ἐπιγείου κτίσεως, ποὺ εἶχε τὰ πάντα εἰς τὴν ἐξουσίαν του καὶ εἰς τὴν ὑποταγὴν του· μὲ δόξαν καὶ μὲ τιμὴν στεφανωμένος, ὅπως ὠραιότατα τὸν ἐξυμνεῖ ὁ ἱερὸς ψαλμωδός· ὀλίγον κατώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τοῦ οὐρανοῦ! Ὁ πανευτυχὴς κάτοικος τοῦ Παραδείσου τῆς Ἐδέμ, ποὺ εἶχε τὸ προνόμιον νὰ συναναστρέφεται μὲ τὸν ἴδιον τὸν Θεόν καὶ ἀπὸ Ἐκεῖνον νὰ καθοδηγῆται περὶ τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὅποιον θὰ ἐξεπλήρωνε τὸν προορισμὸν του, ὅπως θαυμάσια μᾶς τὰ περιέγραψε εἰς τὴν θεόπνευστον Γένεσιν του ὁ θεόπτης Μωϋσῆς·

προωρισμένος νὰ γίνῃ αἰώνια ὁμοιος μὲ τὸν Θεόν!...

Αὐτὸς ἦτο ὁ ἄνθρωπος!...

Καὶ πῶς κατήντησεν αὐτὸ τὸ ἐλεκτὸν δημιουργημα τοῦ Θεοῦ;... Ἔνα ἔλεεινὸν παίγνιον εἰς τὰ χέρια τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ψεύδους· ἐχθρὸς Ἐκεῖνου, ποὺ τὸν εἶχε προικίσει μὲ τὰ θεῖα ἐκεῖνα χαρίσματα· ἐχθρὸς τοῦ ἰδίου, σιγὰ-σιγὰ, τοῦ ἑαυτοῦ του, τὸν ὅποιον τοῦ ἔρχονται στιγμαί, ποὺ δὲν ἤμπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ τὸν ἀνεχθῆ· ἐχθρὸς ὅλης τῆς φύσεως, ποὺ εἶχε πλασθῆ δι' αὐτὸν καὶ ποὺ τώρα τοῦ ἔγινε αἰτία συμφορῶν καὶ ὀδύνης!... Ὁ ἄνθρωπος, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπομάκρυνσίν του ἀπὸ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ, ἔγινε ὁ ἄνθρωπος, ποὺ αἰσθάνεται τὴν γύμνωσίν του καὶ ἐντρέπεται, ποὺ δὲν τολμᾷ πλέον ν' ἀτενίσῃ τὸν Θεόν καὶ τὸν ἴδιον ἀκόμη τὸν ἑαυτόν του· τρέμει ὅταν ἀκούῃ τὴν φωνὴν Ἐκεῖνου, ποὺ τρέχει κοντά του διὰ νὰ τὸν σώσῃ!... τρέμει εἰς τὸν παραμικρὸν θόρυβον, ποὺ ἀκούει γύρω του!... νομίζει ὅτι ὅλα τὸν κατατρέχουν!... χάνει τὴν παρηγορίαν τῆς ἀγάπης τῶν ὁμοίων του!... ὑποπεύεται τοὺς ἰδικούς του!...

Ἀλήθεια, πόσα δὲν μᾶς λέγει ἐκεῖνη ἡ συμβολικὴ ἱστορία διὰ τὰ «φύλλα τῆς συνκῆς», ποὺ ἔγραψε ὁ ἄνθρωπος, διὰ νὰ καλύψῃ τὴν γύμνιαν του· διὰ τὸ «δένδρον», ποὺ ἐχρησιμοποίησε, διὰ νὰ κρυφθῆ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ἀνανδρίαν τῆς ἐπιροίψεως τῆς εὐθύνης τῆς ἁμαρτίας εἰς τοὺς ὤμους τῶν ἄλλων; Καὶ ποῖος δὲν αἰσθάνεται ἀνατριχίλαν ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα, ποὺ μᾶς παρουσιάζει μετ' ὀλίγον ἡ φρικτὴ ἐκεῖνη εἰκὼν τῆς πρώτης ἀδελφοκτονίας; Καὶ — ἀλλοίμονον! — χιλιάδες, καὶ μυριάδες, καὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων καὶ ἑκατομμύρια καὶ ἀναρίθμητος ἀριθμὸς παρομοίων ἀδελφοκτονιῶν τὴν ἠκολούθησαν ἔπειτα μέσα εἰς τὰς χιλιάδας τῶν ἐτῶν, ποὺ χωρίζουν τὴν αἵματοβαμμένην ἐποχὴν μας ἀπὸ τὴν κατηραμένην ἐκείνην ἡμέραν, ποὺ ἡ γῆ ἐκοκίνησεν — ἀπὸ ἐντροπὴν, θὰ ἤμπορούσαμεν νὰ εἰπώμεν, καὶ ἀπὸ φρίκην! — μὲ τὸ πρῶτον ἐκεῖνο ἀνθρώπινον αἷμα, ποὺ τὴν ἐπότισαν τὰ πρῶτα ἐκεῖνα ἀδελφοκτόνα χέρια ἐνὸς ἀνθρώπου!...

Ἴδου, πῶς κατήντησεν ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτόν του!... «Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὃν οὐ συνῆκε· παρασυμβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς» εἶπεν, ἀργότερα, μὲ πικρίαν ὁ ψαλμωδός.

β'.

Ἄλλὰ δὲν ἐμίσησε ποτὲ τὸν ἄνθρωπον, καὶ δὲν τὸν ἀπεστράφη, καὶ δὲν ἀπηλίπισθη ποτὲ διὰ τὸν ἄνθρωπον ὁ Θεός! Δὲν ἔπαυσε ποτὲ Ἐκεῖνος νὰ τὸν θεωρῆ ὡς τὸ πολυτιμότερον ἐπίγειον δημιουργημά Του, ὡς τὸν καλλίτερον ἐπὶ τῆς γῆς θησαυρόν του, ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ χαθῆ!... Καὶ ἔκαμε τὸ πᾶν, διὰ νὰ προλάβῃ τὸν ὀριστικὸν χαμὸν αὐτοῦ τοῦ θησαυροῦ καὶ διὰ νὰ ἔλθῃ ἡ ποθητὴ ἡμέρα τῆς ἀνευρέσεώς του!... Αἰῶνας ὀλοκλήρους, χιλιετηρίδας, διήρκεσεν ἡ ἀνεξίκακος καὶ μακροθύμος θεϊκὴ ἀναμονὴ διὰ τὴν ἐπιστροφήν τῶν πλανημένων, καὶ ἐπὶ αἰῶνας, χιλιε-

τηρίδας δλοκλήρους, εἰργάσθη μὲ ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν ἢ ἀπεραντωσύνη τῆς θεϊκῆς στοργῆς, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ἡμέραν αὐτῆς τῆς ἐπιστροφῆς!... Παραστατικώτατα τὸ εἶπεν ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τοῦ Προφήτου: «Μὴ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, λέγει Κύριος, ὡς τὸ ἀποστρέφαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ πονηρᾶς καὶ ζῆν αὐτόν;»

Καὶ αὐτὴ ἡ καρτερικὴ ἀναμονὴ καὶ ἡ ὑπομονητικὴ ἐργασία τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, ὕστερα ἀπὸ τοὺς αἰῶνας καὶ τὰς χιλιετίδας τῆς προετοιμασίας—τότε πλέον, πού ἡ θεϊκὴ προετοιμασία εἶχε φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ ἀπροχώρητον τῆς νοσταλγίας του διὰ τὴν χαμένην εὐτυχίαν—τότε ἡ ἀπεραντωσύνη τῆς πατρικῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον τὸν ἴδιον τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Καὶ τότε μέσα εἰς τὸν ἀνθρώπινον ἐκείνον κόσμον, πού ἐτυρανεῖτο ἀπὸ τὰ μίση καὶ ἐσφάδαζεν ἀπὸ τὸν πόνον τῆς κακίας, ἠκούσθη παρήγορος καὶ ἀνακουφιστικὴ ἡ μελωδικὴ φωνὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου: «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται... Καὶ ἡ θεϊκὴ Ἀγάπη ἔφθασε μέχρι τοῦ Γολγοθᾶ, «μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ»!

Καὶ ἀπὸ τότε:

Πόσον ὠραία μᾶς τὸ λέγει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ τῆς ἀγάπης! «Τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν... φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον!»... Καὶ εἰς ὅσους ἀνοίγουν τοὺς ὀφθαλμούς των διὰ νὰ ἴδουν αὐτὸ «τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν», πού ἤναψεν εἰς τὸν κόσμον ἡ φλόγα τῆς θεϊκῆς ἀγάπης, εἰς ὅσους δηλ. ἀποδέχονται τὴν σωτηρίαν, πού ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ δι' ὅλους μας ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὴν διδασκαλίαν Του, μὲ τὴν ζωὴν Του καὶ μὲ τὴν θυσίαν Του, εἰς ὅσους εἰλικρινῶς πιστεύουν εἰς Αὐτόν, ἔχαρισε προκαταβολικῶς τὸ δικαίωμα νὰ γίνουν τέκνα τοῦ Θεοῦ: «Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ...»!

Καὶ εἶναι μυριάδες μυριάδων αὐτοὶ οἱ μακάριοι ἄνθρωποι, «ὅσοι ἔλαβον αὐτόν»· ὅλοι, ἐκείνοι πού ἐγνώρισεν ἡ διςχιλιετῆς ἱστορία τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἡ γραμμένη μὲ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων της, ἡ στολισμένη μὲ τὰς πληγὰς τῶν ὁμολογητῶν της, ἡ στιλβωμένη μὲ τὸ δάκρυ τῶν ἀνθρώπων, πού βαθεῖα ἐπόνεσαν διὰ τὴν κακίαν καὶ ζωηρὰ ἐπόθησαν τὴν ἀρετὴν... Οἱ χαμένοι εὐρέθησαν, οἱ πλανημένοι εὐρέθηκαν τὸν δρόμον, οἱ δραπέται ἐπέστρεψαν καὶ ὅλοι «οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην» πραγματικὰ «ἐχορτάσθησαν» ἀπὸ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἀγαθῶν, πού ἐσκόρπισεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἡ παντοδύναμος εὐεργετικότης τῆς ἀπεραντωσύνης τῆς θεϊκῆς στοργῆς, ὅπως θαυμάσια τὴν ἐσυμβόλισαν ἐκεῖνα τὰ δύο θαύματα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεινασμένων τῆς ἐρημιᾶς.

## ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

### Ἡ ἐορτὴ τῶν Γραμμάτων

Ἡ προχθεσινὴ ἐορτὴ τῶν τριῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, καθιερωθεῖσα ἔκπαιλαι λίαν ὀρθῶς καὶ δικαίως ὡς ἡ «ἐορτὴ τῶν Γραμμάτων» διὰ τὸν φιλόμουσον ἑλληνικὸν κόσμον, ὑπομνησκει εἰς ὅλους τὸν ἀδιάρρηκτον σύνδεσμον τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν, οὕτινος κατ' ἐξοχὴν ἐκπρόσωποι ἐχορημάτισαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁμηροὶ τῆς θεμελιώσεως τοῦ πολιτισμοῦ τούτου

Καὶ ἡ θεϊκὴ ἀγάπη ἱκανοποιεῖται τώρα... Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ συμερίζονται αὐτὴν τὴν ἱκανοποίησιν τῆς θεϊκῆς ἀγάπης καὶ συχαίρουν μαζί μὲ τὸν Θεὸν καὶ συμπανηγυρίζουν κάθε φορὰν, πού ἓνας ἄνθρωπος εὐρίσκει τὸν δρόμον πού ὀδηγεῖ πρὸς Αὐτόν. Ἔτσι εἶπεν ὁ Κύριος: «Χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ... ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι».

Δι' αὐτὴν τὴν θεϊκὴν χαρὰν μᾶς ἐβεβαίωσε τόσον ὠραία καὶ τόσον παραστατικὰ καὶ ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μὲ ἐκείνην τὴν τόσον χαρακτηριστικὴν καὶ τόσον συγκινητικὴν διαταγὴν τοῦ εὐτυχιμένου πατέρα τῆς Παραβολῆς «... καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέστη, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη». Ἡ ἐντολὴ τοῦ εὐτυχιμένου πατέρα ἐξετελέσθη ἀμέσως μὲ πᾶσαν προθυμίαν «καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι».

\* \* \*

ὦ! Ἄν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπεφάσιζαν νὰ δώσουν αὐτὴν τὴν χαρὰν εἰς τὴν θεϊκὴν ἀγάπην τοῦ Οὐρανοῦ Πατρός, νὰ γίνουν αἰτίοι αὐτῆς τῆς οὐρανιας πανηγύρεως τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ!... Πόσον διαφορετικὴ θὰ ἦτο καὶ τῆς γῆς μας ἡ ὄψις καὶ πόσον οὐράνια θὰ ἐγίνοντο καὶ τὰ ἐπίγεια! Πόσον θεῖα θὰ ἐγίνοντο τὰ ἐγκόσμια!... Πολλοὶ ὅμως ἐξακολουθοῦν, ἐν τούτοις, νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ τὴν εὐλογημένην αὐτὴν ἀπόφασιν· καὶ εἶναι αὐτοί, πού, δι' αὐτὸ καὶ δὲν αἰσθάνονται τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς οἱ ἴδιοι, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους γίνονται αἰτία θλίψεων καὶ δακρύων... Ἐν τούτοις ἡ θύρα δὲν ἐκλείσθη ἀκόμη. Τὸ πατρικὸν μας, μᾶς περιμένει ὅλους, καὶ ἡ ἀπεραντὴ στοργὴ τοῦ μοναδικοῦ ἀληθινοῦ μας Πατέρα δὲν ἔχει διόλου ἐξαντληθῆ... εἶναι ἡ ἴδια πάντα καὶ περιμένει πάντοτε μὲ τὸν ἴδιον πόθον καὶ μὲ τὴν ἴδιαν ἐλπίδα, πού ἐπερίμενε καὶ ὁ Πατέρας τῆς σημερινῆς παραβολῆς... Πόσοι θὰ θελήσουν νὰ Τοῦ φωνάξουν σήμερον μαζί μὲ τὸν ἐμπνευσμένον μελωδὸν τῆς Ἐκκλησίας μας: «Ἡμαρτον ἐνώπιόν Σου, Πάτερ οὐκίτιμον, δέξαι με μετανοοῦντα...»;

E. Γ. Μ.

σκαπανεῖς καὶ ἡρωϊκοὶ προασπισταὶ τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν του. Τὰ δύο μας Πανεπιστήμια καὶ τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ σχολεῖα, τιμῶντα κατ' ἔτος τὴν μνήμην τῶν τριῶν τούτων μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας φωστήρων, παρουσιάζουν ἐνώπιον τῶν τροφίμων των ὅ,τι καλλίτερον θὰ εἶχον νὰ προβάλωσιν εἰς μίμησιν καὶ εἰς ἐνίσχυσιν τῆς πρὸς τὴν εὐσέβειαν, πρὸς τὴν ἀρετὴν, πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν μάθησιν ἀγάπης.

### Ἡ «Ἡμέρα τῆς Μητέρας».

Ὁ αὐριανὸς πανελλήνιος ἑορτασμός τῆς «Ἡμέρας τῆς Μητέρας», ἀποτελεῖ, ἀναμφιβόλως, ἐκπλήρωσιν χρέους σοβαροῦ καὶ ἐπιβεβλημένου, ὅπερ καὶ πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἀναγνωρίζεται καὶ τιμᾶται, διότι ἡ ἀνάμνησις τῆς μητρὸς μας καὶ αἱ σκέψεις καὶ τὰ συναισθήματα, τὰ ὁποῖα προκαλεῖ αὕτη, εἶναι ἐκ τῶν ἀγιωτάτων καὶ ἱερωτάτων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ὑπῆρξε δὲ λίαν εὐστοχος ἡ ἐκλογή τῆς ἐπετείου τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου διὰ τὸν ἑορτασμόν τούτον, ἡμέρας, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη δημοσίᾳ ὡς Μητὴρ ἡ Παρθένος Μαρία, βαστάζουσα ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐξ αὐτῆς νηπιάσαντα Θεάνθρωπον Ἀνθρωπὴν, διότι δι' Αὐτοῦ, κυρίως, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Παναγίας Μητρὸς Του καθηγήσθη καὶ ἐξυψώθη εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν τῆς μητροτότης ἡ ἀξία καὶ ἡ ἱερότης.

Ὁ Κύριος, ὁ γνωρίσας καὶ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον αὐτὴν τὴν ἀξίαν τῆς Μητρὸς καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην, ἅς ἐλόγησεν ὅλας τὰς ἑλληνίδας μητέρας καὶ ἅς ἀναδείξῃ αὐτὰς ἀνταξίας συνεχιστορίας τοῦ ἔργου τῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ διαλαμψασῶν μητέρων, ἀπὸ τὰ σπλάγγνα τῶν ὁποίων προῆλθον τόσοι καὶ τόσοι γίγαντες τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀρετῆς κλεῖσαντες τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος.

### Τὰ νέα περιοδικὰ μας.

Καλαίσθητον εἰς ἐμφάνισιν καὶ πλούσιον εἰς περιεχόμενον ἐκκυκλοφόρησε τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ ὑπὸ τὸν χαρακτηριστικὸν τίτλον «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» μηνιαίου οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ ὁποίῳ συνεργάζονται, πλὴν τῶν ἐγκύρων ἐκκλησιαστικῶν καὶ θεολογικῶν προσωπικοτήτων τῆς χώρας μας, οἱ ἀριστεῖς τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων.

Σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ, ὡς καὶ ἐν τῷ σχετικῷ χαιρειστῆριῳ Μηνύματι ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τονίζεται, εἶναι νὰ φέρῃ τὴν Ἐκκλησίαν «εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὸ ποίμνιόν της, δι' ὅλων τῶν εἰδῶν τοῦ γραπτοῦ λόγου, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διδάξῃ ἀνεπαχθῶς, νὰ ψυχαγωγῆσῃ εὐπρεπῶς καὶ νὰ συντροφεύσῃ εὐχαρίστως τὴν ἑλληνικὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν», παρέχουσα εἰς αὐτὴν «πνευματικὴν τροφὴν εὐχάριστον, ἐπωφελεῖ καὶ ἀναγκαίαν διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξίν της καὶ πηγὴν ἀδόλου χαρᾶς κατὰ τὰς ὥρας τῆς περὶ τὴν ἐστίαν συγκεντρώσεώς της».

Τὸ «Χαρούμενο Σπίτι» συνοδεύεται καὶ ὑπὸ εἰδικοῦ παραρτήματος, περιέχοντος συγκεντρωμένην

τὴν διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν προοριζομένην ὕλην του καὶ τιτλοφορουμένου «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά», ὅπερ παρέχεται δωρεὰν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ. Τὸ εἰδικὸν τοῦτο παιδικὸν παράρτημα, μετὰ ἰδιαίτερας ἐπιμελείας συντασσόμενον, ἐκτυπούμενον καὶ ἰδιαίτερος χάριν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ὄργανον τῆς μεταξὺ τούτων πνευματικῆς ἐπικοινωνίας.

Ἡ «Ἐκκλησία», βαθυτάτην αἰσθανομένη ἱκανοποίησιν καὶ μεγάλην χαρὰν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τῶν νέων τούτων ἀδελφῶν περιοδικῶν, εὐχεται ὀλοφύχως εὐλογημένην παρὰ Κυρίου τὴν σταδιοδρομίαν των καὶ κατὰ πάντα ἐπιτυχῆ καὶ ἀποτελεσματικὴν, ἐπ' ἀγαθῶ τοῦ χριστιανύμου λαοῦ καὶ πρὸς δόξαν τοῦ ἑπουρανοῦ Πατρὸς τῶν φώτων.

### Τὸ «Φῶς» Κων)πόλεως.

Συμπληρώσαν τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του πενταετίαν τὸ λαμπρὸν ἐν τῇ Βασιλευούσῃ χριστιανικῶν οἰκογενειακῶν περιοδικῶν «Φῶς», ἐξορμᾷ πλούσιον εἰς ὠραίαν καὶ πολὺπλευρον οἰκοδομητικὴν πνευματικὴν διδασκαλίαν εἰς συνέχισιν τῆς ἀναμορφωτικῆς δράσεώς του, ὀλοκληρῶνον ἀπὸ τοῦ ἔκτου του ἔτους τὸν οἰκογενειακὸν του χαρακτήρα δι' ἐκδόσεως ἰδίου διὰ τὸν παιδικὸν κόσμον περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Παιδικὸν Φῶς». Ἡ «Ἐκκλησία», παρακολουθοῦσα μετὰ θερμῆς συμπαιθείας τὴν ἐξαιρετὸν σταδιοδρομίαν τοῦ «Φωτός», εὐχεται εἰς αὐτὸ πλούσιον τὸν ἀμητὸν τῶν ἀναπλαστικῶν του προσπαθειῶν.

### «Κιβωτός».

Ἦρξατο ἀπὸ τοῦ μηνὸς τούτου ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου «Ἀστὴρ» νέον ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον λαϊκοῦ χαρακτήρος εἰκονογραφημένου θρησκευτικῶν «μηνιαίου φυλλάδιον ὀρθοδόξου διδασχῆς» ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ γνωστοῦ ἐκλεκτοῦ λογοτέχνου, ἱερογράφου καὶ εἰκονογράφου κ. Φωτίου Κόντογλου καὶ τοῦ θεολόγου κ. Βασ. Μουστάκη. Σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ τούτου εἶνε «ἡ τήνωσις τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος, τὸ σάλπισμα γιὰ ἕνα φωτισμένο καὶ οὐσιαστικὸ γυρισμὸ στὴν παράδοσιν», ὑπαγορευόμενος «ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι σημειώνεται ἀπὸ τὴν παράδοσιν ἕνας ἀνεδαφικὸς νεωτερισμὸς, πὸν ὀφείλεται σὲ ἐπίδρασι τῆς Ἀύσεως, τίνει νὰ ξεθωριάσῃ τὸ νεοελληνικὸ θρησκευτικὸ βίωμα». Τὸ ἐκλεκτὸν περιεχόμενον τοῦ πρῶτου τεύχους ἐγγυᾶται ἀσφαλῆ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τῆς «Κιβωτοῦ», εἰς ἣν ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται ἀπόσκοπον καὶ καρποφόρον τὴν ὠραίαν προσπάθειαν διὰ τῆς ἄνωθεν ἐνισχύσεως.

### Ὁ ἀθλητισμὸς καὶ οἱ μαθηταί.

Ὁρθῶς ὁ Πρόεδρος τῆς Ὀμοσπονδίας Λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἀπεδοκίμασε τὰς ὑπὸ ἀθλητικῶν σωματείων καταβαλλόμενας ἐνεργείας ὅπως εἰς αὐτὰς ἐγγράφονται καὶ οἱ μαθηταί, παρὰ τὴν ὑφισταμένην ἐν τῷ νόμῳ 5620—1932 ἀπαγορευτικὴν διάταξιν. Ἐν ἐγγράφῳ του πρὸς τὸ

Ἐπισημοῦν Ἐθνικῆς Παιδείας τὸ Προεδρεῖον χαρακτηρίζει τὸ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης μέτρον ἀκόμιμον καὶ ὀρθόν, διότι, ἐνῶ ἀπῆλλαξε τοὺς μαθητὰς ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως ἐξω-σχολικῶν παραγόντων, καὶ δὴ τοῦ ἐν τοῖς ἀθλητικοῖς σωματείοις κρατοῦντος πνεύματος τῆς καλλιέργειας τοῦ πρωταθλητισμοῦ πηγῆς πάσης ἐγωκεντρικῆς διαθέσεως, —ἐξ ἄλλου ἀνεγνώρισε τὴν μεγίστην συμβολὴν τοῦ σχολείου διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀθλητισμοῦ ὑπὸ ἀρμοδίων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ὡς ἀγωνιστικοῦ διαφέροντος ἐν τῇ ὀρθῇ του ἐννοίᾳ τῆς εὐγενοῦς ἀμίλλης.

### Κατάφωρος ἀδικία.

Τὰ μέλη τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Διανουμένων Γυναικῶν διεμαρτυρήθησαν διὰ τὴν ἐν τῇ κατανομῇ τῶν Πανεπιστημιακῶν ὑποτροφιῶν ἀδικον παραθεώρησιν τῶν σπουδαστριῶν, ὁ ἀποκλεισμός τῶν θοιῶν ἀπὸ ὠρισμένης ὑποτροφίας ἐλέγχεται ἀνικείμενος πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου, ὅθεν καὶ καθιστᾷ τοὺς διαγωνισμοὺς ἀνόρους. Ἀλλὰ κατάφωρτερος ἐλέγχεται ὁ ὀλοκληρωτικὸς τῶν ἐλληνίδων ἀποκλεισμός ἐκ τῶν ὑποτροφιῶν τῆς Θεολογικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς, οὐ μόνον διότι αἱ ἐξ αὐτῆς ἀποφοιτήσασα προσφέρουν θετικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ὡς καθηγήτριαι τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων εἰς τὰ Γυμνάσια, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῆς ὑπὸ τῆς προσεχῶς ἀνεγερθῆσομένης ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἀναστροφῆς τοῦ θεομοῦ τῶν Διακονισσῶν αἱ ἐλληνίδες θεολόγοι θὰ συμβάλουν τὰ μέγιστα εἰς τὴν καθ' ὅλου κοινωνικὴν ἀνάπλασιν ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν σωτηριωδῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν.

### Ἐπὶ τῶν μελετωμένων ἀπαλλοτριώσεων.

Ἐν βαθείᾳ συγκινήσει παρακολουθεῖ ἡ δημοσία γνώμη τὸ ζήτημα τῆς ἀπειλουμένης ἀπαλλοτριώσεως τῆς μετὰ τὸς οὐδὸν ἐπὶ τῆς πολιτείας κατὰ καιροὺς σφετερισμοὺς ἀπαμεινώσης ἐκκλησιαστικῆς κτηματικῆς περιουσίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τάσις τῆς ἀρπαγῆς ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν ἱστορικῶν ἱερῶν Μονῶν, ὀρθότατα γράφει ἡ «Ἐστία» ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Ἐθνικὰ Σύμβολα» τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐχουν δίκαιον οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου καὶ Ἀγ. Λαύρας, ποὺ ζητοῦν νὰ ἐξαιρεθῇ ἀδιστάκτως ἀπὸ τὰς μελετωμένας ἀπαλλοτριώσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἡ περιουσία τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν Μονῶν. Καὶ τοῦτο, ὄχι μόνον, διότι ἀμφότεραι ὑπέστησαν ἀφαντάστους καταστροφάς, χάριν τοῦ «Ἐθνους» ὄχι μόνον, διότι ἐστερήθησαν—πρὸ τριακονταετίας—τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς περιουσίας των πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ὑπαρξίς τοῦ Ὁρφανοτροφείου Καλαβρύτων, ὅπως καὶ ἡ τουριατικὴ κίνησις τῆς ὅλης περιφέρειας, εἶναι συνυφασμένη μετὰ τὴν ὑπαρξίν των δύο αὐτῶν ἱστορικῶν Μονῶν.

Ἡ Ἐκκλησία εὐθέως πάντοτε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν θυσιῶν κατὰ τὰς κρίσιμους στιγμὰς τοῦ Ἐθνους· ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅτι πρέπει καὶ νὰ διαλύσωμεν τὰ ἐθνικὰ καὶ θρησκευτικὰ μας σύμβολα!...»

### Τὸ παιδομάζωμα.

Καθ' ἡ ἡγήθη ἐκ Παρισίων, οὐδέποτε ὁ ἐλεύθερος δυτικὸς κόσμος ἐνεφανίσθη τόσο συμπαγῆς καὶ ἐνιαῖος, ὅσον κατὰ τὴν ἐν τῇ Εἰδικῇ Πολιτικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ ΟΗΕ διεξαχθεῖσαν τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ (29) συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν αὐθαιρέτως ὑπὸ τῶν χωρῶν τῆς Κομμουνισμοῦ κατακρατουμένων ἐλληνοπαίδων. Τὸ γενικὸν συναίσθημα τῆς πρὸς τὸ παιδί καὶ τὴν μητέρα στοργῆς πάντων τῶν πεπολιτισμένων λαῶν ἐξέφρασεν ἰδιαίτητα ὁ Βέλγος ἀντιπρόσωπος κ. Βὰν Γκλάμπεν, κατασυγκινήσας τοὺς ἀκροατὰς του διὰ τῆς ἐκκλήσεώς του πρὸς τὴν Ρωσίαν «διὰ νὰ σταματήσουν τὰ δάκρυα τῶν ἐλληνίδων μητέρων». Καθ' ἡ προσθέτουν αἱ σχετικαὶ εἰδήσεις, ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ ἐνεῖχε ταῦτο χρόνος καὶ χαρακτηρὰ προεοδοποιήσεως περὶ ἐπιχειρῶντα παγκοσμίον στιγματισμοῦ ὀλοκλήρου τῆς σοβιετικῆς πολιτικῆς ἐν ἧ περιπτώσει θὰ ἐξακολούθει ἡ ἀρησις τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀπαχθέντων ἐλληνοπαίδων.

Ἀλλ' αὐτὸ, ὡς ἐτονίσασμεν ἡμεῖς οὐχὶ ἀπαξ, θὰ ἐπρεπε ἤδη νὰ ἔχη γίνε.

## ΧΡΟΝΙΚΑ

### ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐπὶ Συνόδου ἀνεγνώσθησαν Ἐόρτια Γράμματα Πατριαρχῶν καὶ Προέδρων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀποσταλέντα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῇ ἐνάρεξιν τοῦ νέου ἔτους.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 22ας Δεκ. π. ἔ. ἀπασχολήθη διὰ μακρῶν μετὰ τὸ ζήτημα τῆς συνεχίσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἱεροῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καθόσον τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον ἔκρουσε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου τῆς διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας, προβάλλων τὸ ἔλλειμμα τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἀπεφασίσθη ὅπως Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Νευροκοπίου κ. Ἀγαθαγγέλου καὶ Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰακώβου προμελετήσῃ τὴν ἐνεργείαν εἰς ἀς δέον ὅπως ἀπαιτητῶς προβῶσιν οἱ ἀπανταχοῦ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται πρὸς εἰσπραξίν τῆς ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς καὶ τακτικὴν εἰς τὸ Δημόσιον καταβολὴν τοῦ ποσοστοῦ 25% ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων τῶν ἱερῶν ναῶν.

Πληροφορηθεὶς ἡ Ἱερά Σύνοδος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐμμένει εἰς τὴν σκέψιν περὶ ἱδρύσεως «καζίνων» καὶ χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν ἀπέστειλεν ἔγγραφον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρθοσκυμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, διαμαρτυρομένη ἐντόμως διὰ τὴν μελετωμένην ἱδρυσίν τῶν εἰρημένων καταγωγῶν τοῦ ἐγκλήματος, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου διαπράττονται «ληστεῖαι καὶ κλοπαί» ὡς ὀρθῶς ἐχαρακτήρισθη τὸ ἔργον τῶν τοιοῦτων «κέντρων».

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 29ης ἠσυχολήθη εἰδικῶς μετὰ τὴν ἐναπομείνανσαν ἐλαχίστην Ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, μελετήσασα τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως μεγάλου μέρους αὐτῆς πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων, καθὼς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ὑπολειφθησομένων κτημάτων.

**Ἀποστολικὴ Διακονία.** Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας συνήλθεν εἰς συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τῇ 18ῃ τοῦ λήξαντος μηνός.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἀπεφάσισεν ὅπως ἀναθέσῃ τὴν κενὴν Διευθύνσιν τῆς Ἐξομολογήσεως εἰς τὸν ἐκ Παρισίων ἐπανακάμψαντα πανοσιολογ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Τιμόθεον Χαλδόφτην.

Τῇ 23ῃ λήξαντος μηνός ἐχειροτονήθη ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων (Πετρακῆ) ὁ ἐκ τῶν τροφίμων τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτοτροφείου φοιτητῆς τῆς θεολογίας κ. Φίλιππος Κουτουφᾶς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρῶην Λήμνου κ. Βασιλείου.

Ἐκτυπώθεν εἰς τὰ τυπογραφεῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐκυκλοφόρησεν ἤδη τὸ Ἴον τεύχος τοῦ οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ τῆς «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» μετὰ τοῦ παιδικοῦ παραρτήματος αὐτοῦ «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά». Τὸ τελευταῖον, ἐκτυπωθὲν ἐπὶ πλέον εἰς πολλὰς χιλιάδας εἰδικῶν ἀντιτύπων, διετέθη εἰς τὰ Καθηγητικὰ Σχολεῖα.

Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ, 29ῃ λήξαντος μηνός, συνήλθον ἐν Πειραιεὶ οἱ Ἐφημέριοι τῶν Ἱ. ναῶν Πειραιῶς, Φαλήρων κλπ. ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Θεοφ. Βοηθοῦ Ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως κ. Γεωργίου. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Κληρικοὺς ὠμίλησεν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως καὶ ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Βασ. Βέλλας. Ἡ συγκέντρωσις αὕτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη τῆς σειρᾶς ὁμοίων συγκεντρώσεων, αἵτινες θὰ συγκροτοῦνται ἀνά 15ῃήμερον διὰ τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ συζήτησιν θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὸ ποιμαντικὸν ἐν γένει ἔργον τοῦ Ἐφημερίου.

Ἐλήφθησαν εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τὰ χειρόγραφα τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν «Μηναιῶν»

κλπ. τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ ἀειμνήστου πρῶην Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων ἐδωρήσατο τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ 5000 ἀντίτυπα τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ.

ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Ἀνανίου ἐχορηγήθησαν εἰς τὸ ἐν Κύμῃ «Μυλωνοπούλειον» Ἐκκλησι. Ὀρφανοτροφεῖον 208 ὄκ. ἐλαίου, 35 ὄκ. τυροῦ καὶ 63 ὄκ. σύκων.

#### ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὴν πανηγυρικὴν αὐτῆς συνεδρίαν τῆς 27 Δεκ. π.ε. ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπένευε τὸ χρηματικὸν βραβεῖον τοῦ ἐν Τήνῳ ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας, τὸ προωρισμένον διὰ τὸ ἀρίστον θεολογικὸν ἔργον, τὸ δημοσιευθὲν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1950, εἰς τὸν τακτικὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογ. Σχολῆς τοῦ Πημίου Ἀθηνῶν κ. Παναγ. Τρεμπέλαν διὰ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ «Ὀμιλητικὴ» καὶ «Τὸ Μικρὸν Εὐχολόγιον κατὰ τοὺς ἐν Ἀθῆναις ἰδίᾳ κώδικας. Τόμος Α'».

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τῇ 17ῃ τοῦ λήξαντος μῆνός ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ εἰς ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἑργατῶν Ἑλλάδος τελεσθὲν Μνημόσυνον τῶν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν σφαγιασθέντων ἐργατικῶν στελεχῶν.

—Τῇ 30ῃ λήξαντος μῆνός ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐπίσημον τελετὴν, καθ' ἣν μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Πρωτάνεως κ. Κ. Μουτούση ὠμίλησεν ὁ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Νικ. Λούβαρις.

—Τῇ 17ῃ τοῦ αὐτοῦ μῆνός ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν ἐν τῇ Αἰθουσῇ τῆς Παλαιᾶς Βουλῆς ἐναρκτήριον συνεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Γ. Σ. Ε. Ἑλλάδος, τῇ δ' ἐπομένῃ (18ῃ) προήδρευσε συνεδρία τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ.

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τῇ 16ῃ λήξαντος μῆνός ἀντεπεσκέφθη τὸν νέον ἐν Ἀθῆναις πρεσβευτὴν τῆς Γαλλίας κ. Jean Baelen εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας.

—Αὐθημέρον τῇ 6 μ.μ. ἡ Α. Μακ. ἐδέχθη ἐν Ψυχικῷ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας κ. Ἀλαμανῆ μετὰ τοῦ Διγτοῦ Ἐποικισμοῦ τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου κ. Κατσούλη, μεθ' ὧν ἡ Α. Μακαριότης συνεσκέφθη ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μελετωμένης ἀπαλλοτριώσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας.

—Τῇ 22ᾳ τοῦ παρελθ. μῆνός ἡ Α. Μακ. μεταβᾶσα εἰς τὸν «Ὀἶκον Τυφλῶν» Καλλιθέας, συνεσκέφθη μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, περὶ τοῦ χώρου, ἔνθα θ' ἀνεγερθῇ Ναὸς τοῦ Ἰδρύματος διαπάνας τοῦ ἐφοπιστοῦ κ. Εὐσταθίου.

—Τῇ 24ῃ τοῦ αὐτοῦ μῆνός προήδρευσεν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ συσκέψεως τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἐν Ἀθῆναις παρεπιδημούντων Σεβ. Μητροπολιτῶν Σύρου κ. Φιλαρέτου, Ἡλείας κ. Γερμανοῦ καὶ Καλαβρύτων κ. Ἀγαθονίκου, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τὸ δ' ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας προήδρευσε συνεδρίασεως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνοικοδομησεως καταστραφέντων Ἱ. Ναῶν.

—Τῇ 26ῃ τοῦ αὐτοῦ μῆνός ἡ Α. Μακ. ἐδέχθη τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ὑδρας κ. Προκόπιον, τὸν κ. Ἀνδρέαν Φυτράκη, τοὺς ἀρχιτέκτονας κ. κ. Καραντινὸν καὶ Πάτζαρην.

—Τῇ 28ῃ τοῦ λήξαντος μῆνός ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης κ. Δωροθέου καὶ τοῦ κ. Κ. Τάτσου ἐπεσκέφθη τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Σοφ. Βενιζέλον, μεθ' οὗ συνεζήτησεν, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Ἀλαμανῆ, τὸ θέμα τῆς παραχωρήσεως

μοναστηριακῶν κτημάτων εἰς τοὺς ἀκτήμονας.

— Κατὰ τὸ δεῦτερον 15ῆμερον τοῦ λήξαντος μῆνός Ἰανουαρίου τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἐπεσκέφθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σάμου κ. Εἰρηναῖος, Ὑδρας καὶ Σπετσῶν κ. Προκόπιος, Λαρίσης κ. Δωροθέος, Κορινθίας κ. Προκόπιος, πρῶην Λήμνου κ. Βασίλειος, Χίου κ. Παντελεήμων, Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὀρους κ. Κυπριανός, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβος, Κερκύρας κ. Μεθόδιος, Νευροκόπιου κ. Ἀγαθάγγελος, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰάκωβος, Ἀκαρνανίας κ. Ἱερόθεος, Παραμυθίας κ. Δωροθέος καὶ Κοζάνης κ. Κων/τίνος.

—Ἐπίσης ἡ Α. Μακ. κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ὑφυπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Γ. Ἀβέρωφ, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀποστολῆς τῆς CARE κ. Διναῖκ, τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γεν. Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Λιάττη, τὴν ἀπεσταλμένην τῆς Παγκοσμίου Χριστ. Ἐνώσεως διὰ τὴν ἐγκράτειαν κ. Ἐβελιν, τοῦ στρατηγοῦ κ. Ρέππα, τοῦ ναυάρχου κ. Ἰάσωνος Παπαδοπούλου, τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ.κ. Ἀμίλκα Ἀλεβιζάτου, καὶ Βασιλείου Βέλλα, τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργ. Παιδείας Διευθυντοῦ Ὀρησκευμάτων κ. Ἀνδρ. Φυτράκη κ. ἄ.

—Ἐπιτροπὴ τῆς Συνομοσπονδίας Ἑργατῶν γενομένη πρό τινος δεκτῆ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐπέδωκεν αὐτῷ ἀντίγραφον ψηφίσματος περὶ ἐπιβολῆς μνηνιαίας χιλιοδράχμου εἰσφορᾶς τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ὑπὲρ ἀνοικοδομησεως καὶ καθ' ὄλου ἀποκαταστάσεως τῶν καταστραφέντων ἢ βλαβέντων σχολείων καὶ ναῶν τῶν ἑλληνικῶν χωρίων.

#### ΕΠΑΡΧΙΑΙ

##### Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Περὶ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων τελέσας ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ πλείστων ἐπισήμων τὸν ἀγιασμόν ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ νεοσυστάτου μεγάρου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν «Ἀριστοτέλειος Ἀκαδημία», ἀνέπεμφεν εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ δέησιν. Μεσοῦντος δὲ τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, μεθ' ὀμιλίας τοῦ στρατηγοῦ κ. Κανάβου ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐθνικῶν Δικαιῶν πρὸς τὸν ἐν τῇ μητροπολιτικῇ ναῷ τοῦ Ἀγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ συγκεντρωθέντα ἱερὸν Κλήρον τῆς πόλεως καὶ τῶν περιχώρων περὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀποφασισθέντος Παμμακεδονικοῦ ἐράνου, ὅστις ἐμελλε νὰ διενεργηθῇ τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἐξῆψε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Ἱ. Κλήρου ὅπως συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐράνου τούτου, διὰ μακρῶν δ' εἰτα ἀπηθύβη πρὸς τοὺς ἐφημερίους πατρικὰς ὑποθήκας.

##### Ἱ. Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἀρχιεπισκοπικοὺς Ἐπιτρόπους καὶ τοὺς ἐφημερίους τῶν ἐπαρχιῶν Μυτιλήνης καὶ Μηθύμνης ἀνεκοίνωσεν, ὅτι κατ' ἐγκύκλιον διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν πρὸς τὰς διοικητικὰς τοῦ Κράτους ἀρχὰς κοινοποιηθεῖσαν καὶ τῇ Ἱ. Μητροπόλει Μυτιλήνης δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀπαγορεύεται τοῦ λοιποῦ νὰ χορηγῶσιν πιστοποιητικὰ ἀγαμίας, οἰκογενειακῆς καταστάσεως κλπ. εἰς τοὺς τυχὸν εδρισκομένους εἰς τὰς ἐνορίας τῶν εὐαγγελικῶν καὶ χιλιαστῶν, δεδομένου ὅτι οἱ μὲν πρῶτοι εἶναι αἰρετικοί, οἱ δὲ δεῦτεροι ἀλλόθρησκοι.

—Τοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης κυροῦ Διονυσίου ἐκδημήσαντος πρὸς Κύριον, ἡ Ἱ. Σύνοδος διώρισε Τοποτηρητὴν τῆς χηρευάσεως Μητροπόλεως τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβον.

—Οἱ τρόφιμοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου Μυτιλήνης ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην 1.000.000 δραχμῶν ὅπως διατεθῶσι πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν οἰκογενειῶν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης υἱοθετηθέντος χωρίου Λάστα τῆς Ἠπείρου διὰ δεμάτων περιεχόντων εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως.

### Ι. Μητρόπολις Τρίκκης και Σταγών

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Τρικκάλων, ὅτι δαπάναις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Χερουβεῖμ ἐν μὲν τῷ χώρῳ τοῦ ναοῦ τῶν ἁγ. Ἀναργύρων ἀνηγέρθη Βρεφοκομικὸς Σταθμὸς, ὅπου αἱ ἔξω τοῦ οἴκου τῶν ἐργαζόμενων μητέρες δύνανται νὰ ἐμπιστευθῶνται δι' ὄλης τῆς ἡμέρας τὰ μικρὰ τῶν τέκνα, ἀπολαύοντα πλήρους περιθάλψεως, ὑπερβεν δὲ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Σταθμοῦ τούτου ἡ Α. Σ. ἰδρυσεν ἐιδικὸν ξενῶνα χάριν τῶν εἰς τὰ Τρίκκαλα ἀφικνουμένων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐφημερίων τῆς ἐπαρχίας, εἰς οὗς πρὸς τῆ στέγη παρέχεται καὶ τροφή. Ἐξ ἄλλου ἡ Α. Σ. ἐδημιούργησεν εἰς τοὺς ἁγ. Ἀναργύρους καὶ Οἰκοτροφεῖον, ἐν ᾧ παρέχεται στέγη καὶ τροφή δωρεάν εἰς τοὺς ἐκ τῶν χωρίων τοῦ νομοῦ προσερχομένους ἀπόρους καὶ ἀπροστατεύτους μαθητὰς τῶν Γυμνασίων καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς τῶν Τρικκάλων. Ἐπι πλέον ὁ Σεβασμιώτατος καταβλεῖ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἀργούντων κληροδοτημάτων τῶν ἀειμνήστων Μητροπολιτῶν Δωροθέου Σχολαρίου, Προκοπίου Κωνουλάρη καὶ Πολυκάρπου Θωμᾶ ἀνεγερθῆ ἴδιον γυμνασιακὸν κτίριον, ὑπὲρ οὗ καὶ κατελείφθησαν τὰ ἐν λόγῳ κληροδοτήματα.

### ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΙΠΟΛΕΩΣ

**Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς.** Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς ἐκδιδόμενου «Ὁρθοδόξου Παρατηρητοῦ» ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Μιχαήλ δημοσιεύει μίαν «Ἀνοικτήν Ἐπιστολήν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Πατριάρχην τῆς Ρωσίας κ. Ἀλέξιον» ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν Ἀντιοχείας, Ρωσίας, Ρουμανίας καὶ Γεωργίας καὶ τῆς ἡγεσίας τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας ὑπογεγραμμένης καὶ πρὸς ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα ἀπευθυνόμενης ἐκκλήσεως, δι' ἧς προσεκαλοῦντο πάντες οἱ φίλοι τῆς εἰρήνης νὰ ἐργασθῶν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῆς ἀποφυγῆς νέου πολέμου. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον — ἐπάγεται ἡ Α. Σ. — δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρχη ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρωπος προτιμῶν τὴν ἔκρηξιν ἑνὸς νέου πολέμου, διατί ὑπάρχουν ὀλόκληρα ἑκατομμύρια τελοῦντα ὑπὸ τὸν φόβον ἐκρήξεως νέου πολέμου ἄνευ προηγουμένου εἰς ὄλεθρον καὶ ἀθλιότητα, καὶ ποῖος ὁ δημιουργὸς τοῦ φόβου τούτου; Ἡ εἰλικρίνεια ἀπαιτεῖ νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οἱ ζῶντες ἐντεῦθεν τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος πιστεύομεν, ὅτι δημιουργὸς τοῦ φόβου καὶ τοῦ τρόμου εἶνε ὁ Κομμουνισμὸς, τὸ μὴ ἀνεχόμενον ἄλλο σύστημα καὶ ὄργανωσιν ὀλοκληρωτικὸν σύστημα, τὸ μετερχόμενον πᾶν μέσον ὅπως κυριαρχῆ ἑφ' ὅλου τοῦ κόσμου, διὰ τῆς καταπίεσεως πάσης ἐλευθερίας. Φέρει δ' ἡ Α. Σ. ὡς παράδειγμα τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Κομμουνισμοῦ τὴν γνωστὴν ἀπόπειράν του νὰ καθυποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου. Ἡ μνεῖα τῆς Ἑλλάδος ἤγαγε τὴν Α. Σ. νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Πατριάρχην Ρωσίας, «πῶς δὲν συνεκινήθητε καθόλου διὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῶν 28.000 ἑλληνοπαίδων ἐκ τῆς Ἑλλάδος... καὶ πῶς μαζὺ μὲ τούς ἄλλους ἱεράρχας, μὲ τούς ὁποίους ὑπεγράψατε τὴν ἐκκλήσιν σας περὶ εἰρήνης καὶ ἀποφυγῆς νέου πολέμου, δὲν ἐσκέφθητε νὰ ὁμιλήσητε εἰς τὴν ἐκκλήσιν σας περὶ ἐπιστροφῆς αὐτῶν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν δυστυχῶν γονέων των;...». Ἄν θέλετε εἰλικρινῶς νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ εἰρήνη, πείσατε τὴν Σοβιετικὴν κυβέρνησιν νὰ διενεργήσῃ ἐλευθερίας ἐκλογὰς ἐν Ρωσίᾳ, νὰ ἐπιτρέψῃ ἐλεύθερον συγχρωτισμὸν μεταξὺ τῶν ρώσων καὶ τῶν ἔξω τῆς Ρωσίας. Πῶς νὰ μὴ δημιουργήσῃ ὑπονομίας καὶ παρεξηγήσεις καὶ φόβους ἢ ὅπισθεν τοῦ λεγομένου σιδηροῦ παραπετάσματος ἀπομόνωσις τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. «Μὴ ἀναζητῆτε τοὺς λόγους καὶ τὰς ἀφορμὰς τοῦ παγκοσμίου φόβου ἀλλάχου. Ἀναζητήσατέ τας εἰς αὐτὴν τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν... Προσπαθήσατε νὰ ἀρτῆτε τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ... καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι ἡ εἰρήνη δὲν διατρέχει κανένα ἀπολύτως κίνδυνον ἐκ μέρους τῶν ἐλευθέρων λαῶν... Εἶνε τεραστία ἢ εὐθὺνη σας, Μακαριώτατε, ἐνώπιον τῆς

Ἱστορίας. Ἀλλ' ἀναγνωρίζομεν ὅτι εἶνε καὶ τεραστία αἱ δυσκολίαι, τὰς ὁποίας συναντᾶτε ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ἁγίων ἱεραρχικῶν σας καθηκόντων...».

### ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

**Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας** κ. Χριστοφόρος, περιστοιχισμένος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ ἱ. Κλήρου τῆς πόλεως καὶ ὑπὸ πυκνοῦ ἐπισήμων πλήθους τῆ παραμονῇ τοῦ νέου ἔτους, μετὰ τὴν τελετὴν τῆς βασιλοπῆττας ἐν μακρᾷ ὁμιλίᾳ ἀνεσκόπησεν, ὡς πράττει πάντοτε λήγοντος τοῦ ἔτους, τὰ κυριώτερα τῶν ἐν τῷ ἀλεξανδρινῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ καθ' ὅλον τὸ διανυθὲν ἔτος γεγονότων. Ἐν πρώτοις ἐξήρε τὴν αἰσίαν λήξιν τῆς ἐπισυμβάσης μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικῆς κοινότητος διαφορὰς διὰ συμβιβασμοῦ τῶν ἐκατέρωθεν ἐπόψεων, οὕτω δὲ διωρίσθη ἐιδικὴ μικτὴ οἰκονομολογικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς διαρρύθμισιν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου. Εἶτα ἡ Α.Θ.Μ. ἀνέφερε τὰ τῆς μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν συρορθοδόξων διαφορὰς καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι μετὰ τὰ σχετικῶς γενόμενα θὰ παύσῃ πλέον πᾶσα ἀνευλαβῆς ἐκ μέρους τῶν ἡγετῶν τῶν συρορθοδόξων ἐπίσφρα. Διὰ μακρῶν κατόπιν ἀνέφερε τὴν μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν διομολογήσεων ὑπὸ τῆς αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως συνεχιζομένην ἔτι προσπάθειαν ὅπως τὰ αἰγυπτιακὰ δικαστήρια δικάζωσι τὰς ὑποθέσεις τοῦ προσωπικοῦ δικαίου τῶν ὀρθοδόξων ξένων ὑπηκόων καὶ διὰ νόμων κατάργησιν τῶν μέχρι πρό τριακονταετίας πλήρως ἀναγνωριζομένων καὶ ἰσχυόντων ἐν Αἰγύπτῳ σχετικῶν προνομίων τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας. Ἀνέφερεν ἐν συνεχείᾳ τὸ ζήτημα τῆς συνεπειᾶς τῶν τελευταίων ἐν Αἰγύπτῳ ἀνωμαλιῶν ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπολυθέντων πολυαριθμῶν ἐλλήνων, χάριν τῶν ὁποίων ἐξήγγειλε τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως ταξιδεύσῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν κεντρῶσαν, ἀνατολικὴν, δυτικὴν καὶ βόρειον Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὸ Κόγκο. Μνησθεὶς δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐν Ἀμερικῇ πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας καὶ ἄλλων γενικωτέρως φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἀνέφερε τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ πρὸς σύγκλησιν Πανορθοδόξου Συνόδου ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ἢ τῇ μονῇ τοῦ Σινᾶ πρὸς ἐπίλυσιν πολλῶν, σοβαρῶν καὶ ἐπικαίρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

—Τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πνευματικὸν Δικαστήριον τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας προέβη εἰς τὴν καθάρεισιν τοῦ διακόνου Σιλβέστρου Στυλιανοῦ, καὶ τῶν πρεσβυτέρων Ἀντωνίου Ἀντύπα καὶ Θεοδώρου Οἰκονόμου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, οὗς καὶ κατήγαγεν εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

### ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐν τῷ ὄργανῳ τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου «Ἀπόστολος Βαρνάβας» ἐδημοσιεύθησαν ἡ πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου κ. Μακάριον ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρα, παρακαλοῦντος τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὅπως ἀνακοινώσῃ τὴν γνώμην τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας περὶ τοῦ ζητήματος τῆς συγκλήσεως τῆς Προσυνόδου, ὅπερ ὁ Οἰκουμενικός θρόνος ἔγνω νὰ θέσῃ σήμερον ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ δηλοῖ, ὅτι, καίπερ συνομολογῶν ὅτι «πλείστα ὅσα ζητήματα, ἐπιειγούσης ἐξετάσεως καὶ ἐπιλύσεως δεόμενα, ἐπιτακτικῶς ἀναγκαίαν δεικνύουσι τὴν σύγκλησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου», ἐτέρωθεν ὁμῶς διορᾷ ὅτι ταύτην «ἀνεύθετον καὶ ἀδύνατον ἀποδεικνύουσιν αἱ καθόλου κρατοῦσαι ἐν τῷ κόσμῳ ἀνώμαλοι καὶ ἀντίξοοι πολιτικαὶ συνθήκαι...» καὶ τάσσεται ὑπὲρ ἀναβολῆς «μέχρις οὗ παρακάμψωμεν τὰς σημερινὰς ἀνωμάλους περιστάσεις».

—Δι' ἐγκυκλίου πρὸς τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀναφέρων τὰ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ληφθέντα ἀνθελληνικά ἐκπαιδευτικά κατὰ τῆς ἐν Κύπρῳ ἑλληνικῆς παιδείας μέτρα, καταγγέλλει πρὸς τε τὸν ἑλληνικὸν κυπριακὸν λαὸν καὶ πρὸς σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον καὶ φιλελεύθερον κόσμον «τὴν νέαν ταύτην ἐπιβουλήν κατὰ τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων ἡμῶν», διαμαρτυρούμενος δὲ κατ' αὐτῶν καλεῖ τὸν κυπριακὸν λαὸν εἰς ἄμυναν κατὰ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰς διαμαρτυριαν' κατ' αὐτῆς.

#### ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐν τῷ ὄργανῳ τῆς ρωσικῆς δυτικοευρωπαϊκῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας «Κήρυξ» (1951 7—8) ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐκκλησιολογία τοῦ Παρισίου Σχίσματος» ὁ γνωστὸς κανονολόγος τοῦ ρωσικοῦ Πατριαρχείου κ. Σ. Τρόιτσκι, ὁ καὶ ἄλλοτε ἀμφισβητήσας τὴν θέσιν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Οἴκου, μακρὸν λόγον ἐπικρίνει εἰς σελίδας 23 τὰ τρία ἐκκλησιαστικά ἄρθρα τοῦ ρώσου πρεσβυτέρου Ἀλεξάνδρου Σιμέμαν, τὰ ἐν Παρίσι τοῦ 1949 ἐκδοθέντα εἰς τεύχος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοργάνωσις». Διὰ τοῦ ἄρθρου τοῦ τούτου ὁ κ. Τρόιτσκι ἀναλύει τὰς «νεοπαπικάς τάσεις τοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως», αἵτινες — λέγει — δημοσιεύον αὐτὸ περιοδικὸν — εἶρον ὁπαδοὺς καὶ εἰς τοὺς ἐν Παρίσι ρωσικοὺς κύκλους.

—Ἐν τῷ κατ' αὐτὰς ληφθέντι τεύχει τοῦ Ἰουλίου τοῦ «Περιοδικοῦ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας» δημοσιεύεται ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ σημασία τῆς Δ' Οἴκου». Συνόδου, ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς ὑφηγητὴς Ν. Μουραβιῶφ, ποιεῖται, σὺν ἄλλοις, μακρὸν λόγον περὶ τοῦ ὅτι ὁ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Κ/πόλεως 28ος κανὼν τῆς Συνόδου, ὀρίσας αὐτὴν ἰσότημον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Ρώμης, οὐδὲν παρέσχεν εἰς αὐτὴν προνόμιον ἐξουσίας ἐν τῇ ὅλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ μόνον μεῖζονα τιμὴν, λόγῳ τῆς πολιτικῆς σημασίας τῆς Κ/πόλεως, καθώρισεν δὲ καὶ τὰ ὅρια τῆς διοικητικῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας.

#### ΔΙΑΦΟΡΑ

**Περὶ τοῦ κύρους τῆς Ἀγ. Γραφῆς.** Τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἐξέδωκεν ἐν ἄγιγραφικὸν «Συμπόσιον» ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ κύρους τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ δέκα καὶ ἐννέα μελετῶν παντοδαπῶν ἐπιστημόνων, ἀντιπροσωπεύοντων τὰς σημαντικώτερας Ἐκκλησίας — μέλη τοῦ Οἴκου. Συμβουλίου, ἐν αὐταῖς δ' ἐκτίθενται αἱ συμφωνίαι καὶ αἱ διαφωνίαι τῶν συγγραφέων ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς κατανοήσεως καὶ ἐρμηνείας τοῦ κειμένου τῆς Βίβλου πρὸς πορισμὸν ἐνὸς μηνύματος καταλλήλου διὰ τὸν σύγχρονον κόσμον. Ἦδη εἶδε τὸ φῶς ἡ ἀγγλικὴ ἔκδοσις τοῦ τόμου, ἐτοιμάζεται δὲ καὶ ἡ ἀμερικανικὴ καὶ ἡ γερμανικὴ.

#### ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου** (†) Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας. Χορηγία **Χριστοφόρου Β'** Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, μερίμνη **Γρηγορίου Παπαμιχαήλ** καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ, ἐπιμελεῖα **Γεωργίου Τριανταφυλλῆ** π. θ., Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1951. Πρόλογος Γρηγορίου Παπαμιχαήλ. (Σελ. 1048 † π', μετὰ τῶν εἰκόνων τοῦ γορηγοῦ καὶ τοῦ συγγραφέως, γεωγραφικοῦ χάρτου ἐμφαινόντος τὸ Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας κατὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐπισκόπων ἐπὶ Ἀναστασίου Α', χρονολογικὸν πίνακος τῶν Πατριαρχῶν Ἀντιοχείας καὶ ἀλφαβητικοῦ καταλόγου ὀνομάτων).

**Μητροπολίτου Λαρίσης Δαροθέου**, Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀναπαλλοτριώτου τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας

μέχρι σήμερον. Ἐκδοτ. Οἶκος «Ἀστήρ», Ἀθήναι 1951.

Ἡ πεντηκοστὴ ἐπέτειος τῆς συγγραφικῆς δράσεως τοῦ πανοσιολογ. Ἀρχιμ. Καλλίστου Μηλιαρᾶ 1899—1949. Ἐπιμελεῖα τῶν Ἀρχιμανδριτῶν **Βενεδικτου Παπαδοπούλου** - **Ἀριστοβούλου Μουσικίδου**. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Νέας Σιών». Ἐν Ἱεροσολύμοις, τύποις Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Π. Τάφου 1949 (σελ. 72).

**Σοφοκλέους Δ. Δώλη**, Καθηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν ἐν τῇ Μαρασλείῳ Παιδαγωγικῇ Ἀκαδημίᾳ, Τρεῖς πηγαὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως: Ὁρθογραφία—Γραμματικὴ—Συντακτικόν. Α' Ὁρθογραφία. Ἀθήναι 1951 (σελ. 20).

**Τοῦ αὐτοῦ**, Νεόφυτος Δούκας. Ὁμιλία γενομένη ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς 100ετηρίδος ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Ποιμένους». Μυτιλήνη 1951 (σ. 16).

**Μητροπολίτου Κῶ Ἐμμανουήλ**, Ἰωάννης ὁ ναύκληρος ὁ ἐν Κῷ μαρτυρήσας. Βιογραφικὴ ὑπόμνησις—Ἱερά Ἀκολουθία. Ἀθήναι 1951 (σελ. 40).

**Archimandrita Benedictos Katsanevakis**, Rettore della rhesa ellenica ortodossa di Napoli, La Pasqua. Napoli 1951.

**Μαρίνου Γεροῦλάνου**, ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ, Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα ὡς βιολογικὸν γεγονός (Ἀνάτυπον ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «Ἀκτίνες»). Ἀθήναι 1949.

**Τοῦ αὐτοῦ**. Ἐπὶ τῶν βασικῶν ἀντιλήψεων, αἵτινες διέπουν τὴν Ἱατρικὴν. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἑλληνικῆς Ἱατρικῆς». Θεσσαλονίκη 1949.

**Τοῦ αὐτοῦ**, Αἱ ἠθικαὶ ἀρχαὶ βάσις δημιουργίας ἀληθῶν ἐπιστημόνων. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἀκαδημαϊκῆς Ἱατρικῆς» 1950.

**Τοῦ αὐτοῦ**. Ὅρια Ἱατρικῆς ἐπιγνώσεως. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἑλληνικῆς Ἱατρικῆς». Θεσσαλονίκη 1951.

**Τοῦ αὐτοῦ**. Ἱατρικὴ τῆς προσωπικότητος καὶ χειρουργικὴ. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Πανηγυρικοῦ τεύχους ἑβδομηκονταετηρίδος Μαθιῶ Μακκά. Ἀθήναι 1951.

**Κωνσ. Μ. Κατσαρᾶ**, νευρολόγου-ψυχιάτρου, Δώστε χαρὰ στὰ παιδιὰ μας. Μία ἔρευνα. Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἀστήρ». Ἀθήναι 1951 (σελ. 151).

**Βίος καὶ Ἀκολουθία** τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν **Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγῶνος**, ψαλλομένη τῇ ΚΣ' Νοεμβρίου. Θεσσαλονίκη.

**Ἰγνατίου ἱερομονάχου** ἐκ τοῦ ἐν Γλωσσίᾳ κελίου Παναγίας «Κρανιάς», Ἡ πάλα ἀκμάσασα ἐν Ἁγιωπόλῳ Ὄρει τοῦ Ἁθῶ ἱερά Σκήτη Γλωσσίας. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Ἀρχείου Ἐκκλησ. καὶ Κανονικοῦ Δικαίου». Ἀθήναι 1951 (σελ. 31).

**Ἰωάννου Ε. Φραγκιδάκη** Γυμνασιάρχου. Περὶ Ρητορικῆς. Ὁδηγία τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων σοφῶν πρὸς ὀρθὴν σύνθεσιν καὶ καλὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ρητορικοῦ λόγου. Θεωρία τῶν ἀρχαίων λογοτεχνῶν ἀφορῶσαι τὴν ἐπίτευξιν τοῦ πείθειν κατὰ τὰς ἀγορεύσεις. Ἀθήναι (σελ. 158).

**Ἀρχιμ. Εὐαγγέλου Ἀντωνιάδου**, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Περὶ τοῦ ἀσματικοῦ ἢ βυζαντινοῦ κοσμικοῦ τύπου τῶν Ἀκολουθιῶν τῆς ἡμερονοκτίου προσευχῆς. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθήναι 1951 (σελ. 119).

**Πρεσβ. Ἰωάννου Σπ. Ράμφου π.θ.** Τὸ ἀξίωμα τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας». Ἀθήναι 1952 (σελ. 36, μετ' εἰκόνων τῶν πρωτοπρεσβυτέρων Κωνσταντίνου Καλλινίκου καὶ Ἰωάννου Νεαμονιτάκη).

#### ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κῶ Δωδεκανήσου ζητεῖ Ἐφημερίους ὡς ἀκολουθῶς:

1) Ἐνα θεολόγον ὡς Προϊστάμενον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. 2) Ἐνα θεολόγον ὡς προϊστάμενον τοῦ Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς πόλεως Κῶ. 3) Ἐνα Ἐφημέριον διὰ τὸν Ἅγιον Νικόλαον Πυλίου, ἀπό-

φοιτον Ίερατικῆς Σχολῆς, 4) Ένα Έφημέριον ὁμοίως ἀπόφοιτον Ίερατικῆς Σχολῆς διὰ τὸν Ναὸν Κοιμησεως Θεοτόκου Ζειδῆς Ἀσφενδοῦ. 5) Ένα θεολόγον διὰ τὸν Ναὸν Εἰσοδίων Κεφάλου. 6) Ένα Έφημέριον ἀπόφοιτον Ίερατικῆς Σχολῆς διὰ τὸν Ναὸν Εὐαγγελιστρίας Ἀσφενδοῦ.

Οἱ βουλούμενοι ἄς ἀποταθῶσιν εἰς τὴν Ίεράν Μητρόπολιν Κῶ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ. Η. Μοντζούρη, Ράχες, Γορτυνίας Δ. Γεηροόπουλον, Κοιτοχώριον, Μεσολογγίου Ε. Καράμπελαν, Κοπανάκι Γ. Σταυρουλάκι, Ἡράκλειον, Κρήτης Π. Δελβίτην, Σουφλίον Θ. Κωνσταντόπουλον, Κάτω Μητροῦσι διενθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν.—Αἰδ. Γρ. Χρησιδην, Κάτω Κλειναί, Φλώρινα Κ. Μηλιαράν, Μασταμπά Ἡρακλείου Ε. Χαλικιάν, Σπαγοχώρι Λευκάδος διενθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν ἐκ τῶν ζητηθέντων φύλλων ἀπεστειλαμεν ὅ,τι εἶχομεν.—Αἰδ. Τ. Κύρκον, Λαχανόκαστρον Πωγωνίου Κ. Καρδαμένην, Σέρρας ζητηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν.—Αἰδ. Μ. Νοτίδην, Ἡγουμενίσιαν Ἡλείου φύλλον ἀποστέλλεται τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς καὶ εἰς τὸν Ναὸν καὶ εἰς ὑμᾶς κατὰ τὴν ἰδιόγραφον σάστασιν σας ἐρευνήσατε ποῦ ἄλλοῦ ὀφείλεται ἡ ἀνωμαλία τῆς μὴ λήψεως τοῦ φύλλου.—Αἰδ. Α. Ξενιτέλλην, Πλωμάριον εὐχαριστοῦμεν διὰ διαφωτιστικὴν ἐπιστολήν σας τὸ ζήτημα ἐτακτοποιήθη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

[2] ΑΠΟΦΑΣΙΣ 4/1951
Τοῦ Δευτεροβόθμιου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου κατὰ τοῦ διακόνου Γενναδίου Παπουτοῆ τῆς Ίεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Διὰ ταῦτα
Δικάζον ἐρήμην καὶ κατ' ἔφεσιν τοῦ κατηγορουμένου. Ἰδὸν τὰ ἀρθ. 136—139 τοῦ «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων» Νόμου 5383

Κηρύσσει τὸν κατηγορούμενον διάκονον Γεννάδιον Παπουτοῆ τῆς Ίεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἔνοχον τῶν ἀποδιδόμενων αὐτῷ κατηγοριῶν, ἐπιβάλλει δ' αὐτῷ τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως ἀπὸ τοῦ ἕψηλοῦ τῆς Ίερωσύνης ἀξιωματος καὶ ἀποβολῆς τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, ἀπογυμνοῦν αὐτὸν τέλεον παντὸς ἱερατικοῦ βαθμοῦ καὶ τίτλου, καταγοῦν εἰς τὴν τῶν λαϊκῶν τάξιν, μὴ δυνάμενον τοῦ λοιποῦ μῆτε ἱεροπρακεῖν ἐν γένει, μῆτε φέρειν τὸ τοῦ κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ σῆμα καὶ ἔνδυμα, ἀλλ' ὡς ἀπλοῦν λαϊκὸν γνωριζόμενον, καταδικάζει δὲ εἰς τὰ σχετικὰ δικαστικὰ ἔξοδα συμφώνως τῷ 124 ἀρθρῷ τοῦ «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων» Ν. 5383.

- Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις ἀθημερόν.
+ Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος, πατέδρος
+ Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος
+ Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου Ἰωακείμ
+ Ὁ Ἐδέσσης καὶ Πελλῆς Διονύσιος
+ Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἰάκωβος
+ Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Δημήτριος
+ Ὁ Νευροκοπίου Ἀγαθάγγελος
Ὁ ἀρχιεπισκοπικὸς καὶ ἀ. ἀ.
Ὁ ὑπογραμματεὺς
+ ἀρχ. Σπ. Σταθάτος

Διὰ τὴν ἀκριβείαν. Ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἐπ. Δικαστηρίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Ἱερεὺς Στ. Γιαννίτης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ
Ίερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Έχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2206/40 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν καὶ ἔφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν κενῶν ἔφημεριακῶν θέσεων τῶν Ίερῶν Ναῶν:

- 1) Ἀγ. Γεωργίου Τριόδου, 2) Ἀγ. Δημητρίου Σω-

ληναρίου, 3) Μετ. Σωτήρος Βαρακῶν, 4) Γεν. Θεοτόκου Καιν. Χωριοῦ, 5) Γενεθ. Θεοτόκου Χαλβάτσου καὶ 6) Κοιμ. Θεοτόκου Καλαμίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἔφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν Ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων.

Έν Καλάμαις τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1952
Ὁ Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος

Ίερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Έχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου «Περὶ Ίερῶν Ναῶν καὶ ἔφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις α) Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου τῆς ἐνορίας Θεολόγου καὶ β) Ἀγίου Γεωργίου τῆς ἐνορίας Βατώντας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῷ δελτίῳ ἢ «Ἐκκλησίᾳ» ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ίεράν Μητρόπολιν τὰ ὑπὸ τῶν Ίερῶν Κανόνων καὶ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά.

Έν Χαλκίδι τῇ 21 Ἰανουαρίου 1952
Ὁ Μητροπολίτης Χαλκίδος Γρηγόριος

Ίερά Μητρόπολις Λήμνου

Χηρευούσης τῆς ἐνορίας Κορνοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ίερῶν ναῶν καὶ ἔφημερίων» ὀριζόμενων πιστοποιητικῶν.

Έν Κάστρω τῇ 18 Ἰανουαρίου 1952
Ὁ Λήμνου Διονύσιος

Ίερά Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Έχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47, 48, τοῦ Α.Ν. 2200/40 περὶ «Ίερῶν Ναῶν καὶ ἔφημερίων» τὰς σχετικὰς τροποποιήσεις καὶ τοῦ Α.Ν. 540/45 «Περὶ ἐκπαίδευσως τοῦ Κλήρου» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κάτωθι κενὰς ἔφημεριακὰς θέσεις καὶ ἔχοντας ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν Ίερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ δελτίῳ «Ἐκκλησίᾳ» ὑποβάλλωσι Ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων τῶν κάτωθι Ίερῶν Ναῶν.

- 1) Ἀγίου Νικολάου Μικρᾶς Μαντίνειας 2) Ζωοδόχου Πηγῆς Καλύβων-Γουρνίτσας-Πετροβουνίου 3) Μεταμορφώσεως Ἁνω-Κάτω-Ριγκλιῶν-Ἰζνας 4) Κοιμησεως Θεοτόκου Καστανέας 5) Ἀγίου Βασιλείου Κελεφᾶς-Νέου Οἰτύλου 6) Εἰσοδίων Θεοτόκου Καρουπόλεως 7) Ἀγίας Τριάδος Φλωμοχωρίου 8) Κοιμησεως Θεοτόκου Σκαλτοσιανικῶν 9) Ἀγίας Τριάδος Παλλήρου Καινούργιας Χώρας 10) Ἀγίου Σπυριδῶνος Βάθειας 11) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἁνω Μπουλαριῶν 12) Ἀγίου Νικολάου Σταυρι-Παγγιᾶ-Κηπούλας 13) Ἀγίων Ταξιαρχῶν Δρυάλου-Τσόπακα 14) Ἀγίου Γεωργίου Νικανδρίου-Χαρούδας 15) Ἀγίων Ἀποστόλων Κίττας καὶ 16) Προφήτου Ἡλιοῦ Ἀραχώβης.

Έν Γυθείῳ τῇ 25 Ἰανουαρίου 1952
Ὁ Μητροπολίτης Γυθείου καὶ Οἰτύλου Δημήτριος

ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Έν Ἀθήναις. Έκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιου 1.